

B E L I   P A P I R

Solar token _ST1

Beograd, 07.04.2025.

SADRŽAJ:

REZIME	5
1. SVRHA OVOG BELOG PAPIRA	6
2. SKRAĆENICE I DEFINICIJE	7
3. UVOD	9
3.1.IDEJA I ZADACI KOMPANIJE	9
3.2.ZAŠTO SOLARNA ENERGIJA	10
3.2.1. Energetski sektor i proizvodnja električne energije	10
3.2.2. Obnovljivi izvori energije (OIE)	11
3.2.3. Energija Sunca	12
3.2.4. Kako funkcioniše solarna elektrana	12
4. PREDMET PROJEKTA SOLAR TOKEN 1	14
4.1.DETALJAN OPIS PROJEKTA	14
4.1.1. Lokacija	14
4.1.2. Postrojenje fotonaponske elektrane	15
4.1.3. Izvođač radova	15
4.1.4. Dinamika izvodjenja radova	16
4.2. KAPACITETI PROIZVODNJE – PRODAJA I PLANIRANI NOVČANI TOK	17
4.2.1. Poslovni plan	18
5. RAZLOG ZA EMISIJU DIGITALNIH TOKENA	20
6. INICIJALNA PONUDA ST_1 TOKENA	21
6.1.KARAKTERISTIKE – SOLAR TOKEN 1 (ST_1)	21
6.2.PROCES I TOK INVESTIRANJA	24
6.3.PROCES AKREDITACIJE	25
6.4.NAČIN PLAĆANJA PO OSNOVU ST_1 TOKENA	26
6.5.RASPOLAGANJE INVESTITORA ST_1 TOKENIMA	26
7. TEHNIČKI ASPEKTI SOLAR TOKENA ST_1	28
8. RIZICI	29
8.1.POSLOVNI RIZICI VEZANI ZA IZDAVAOCA	29
8.1.1. Rizike vezane sa prekidama u radu i proizvodnji solarne elektrane	29

8.1.2. Rizike vezane za namensku upotrebu sredstava i kompletiranje projekta ...	29
8.1.3. Regulatorni rizik pokretanja proizvodnje solarne elektrane	30
8.2. RIZICI VEZANI ZA INICIJALNU PONUDU DIGITALNIH TOKENA	30
8.2.1. Rizici koji se odnose na inicijalnu ponudu digitalnih tokena	30
8.2.2. Rizici koji se tiču mogućnosti da se ne iskoriste prava sadržana u tokenu ...	30
8.3.TEHTNOLOŠKI RIZICI	31
8.3.1. Bezbednosni rizik	31
8.3.2. Nepravilnost u radu pametnih ugovora	31
8.3.3. Gubitak tajnog ključa	32
8.4.ZAKLJUČAK O UKUPNIM RIZICIMA KOJE NOSI IZDAVALAC DIGITALNOG TOKENA ...	32
9. PORESKI TRETMAN	33
9.1.PORESKI TRETMAN INICIJALNOG IZDAVANJA DIGITALNOG TOKENA	33
9.2.PORESKI TRETMAN PRINOSA OD TOKENA	33
9.3.PORESKI TRETMAN KAMATE KADA JE INVESTITOR FIZIČKO LICE	34
9.4.PORESKI TRETMAN KAMATE KADA JE INVESTITOR PRAVNO LICE	34
9.5.PORESKI TRETMAN OTUĐENJA TOKENA	34
9.5.1. Otudjenje ST_1 tokena kada je Investitor fizičko lice ili preduzetnik	34
9.5.2. Otudjenje ST_1 tokena kada je Investitor domaće pravno lice	35
9.6. PDV TRETMAN OTUĐENJA TOKENA	36
9.7. POREZ NA PRENOS APSOLUTNIH PRAVA	36
10. ZAŠTITA PODATAKA O LIČNOSTI	37
10.1. RUKOVALAC	37
10.2. VRSTE PODATAKA O LIČNOSTI	37
10.3. SVRHA OBRADE I PRAVNI OSNOV ZA OBRADU PODATAKA O LIČNOSTI	38
10.4. OBRADA PODATAKA O LIČNOSTI RADJ PREDUZIMANJA RADNJI PRE ZAKLJUČENJA I IZVRŠENJA UGOVORA	38
10.5. OBRADA PODATAKA O LIČNOSTI U MARKETINŠKE SVRHE	38
10.6. OBRADA PODATAKA O LIČNOSTI RADJ ISPUNJENJA ZAKONSKIH OBAVEZA	39
10.7. OBRADA PODATAKA O LIČNOSTI NA OSNOVU LEGITIMNOG INTERESA IZDAVAOCA ILI TREĆEG LICA	39
10.8. PRIMAOCI PODATAKA O LIČNOSTI	39

10.9. PRENOS PODATAKA O LIČNOSTI IZVAN REPUBLIKE SRBIJE	39
10.10. PRAVA LICA U VEZI PODATAKA O LIČNOSTI	39
10.11. PERIOD ČUVANJA PRIKUPLJENIH PODATAKA O LIČNOSTI	40
10.12. KONTAKT PODACI RUKOVAOCA	40
11. DODATNE INFORMACIJE	41
11.1. POVEZANA LICA	41
11.2. IZJAVE ODGOVORNIH LICA	41
11.3. PRIMENJIVI PROPISI I NADLEŽNOST SUDOVA	42

REZIME:

SunCarlito Beta doo Bačka Palanka, privredno društvo sa sedištem u Obrovcu, na adresi Vojvođanska 55, osnovano dana 10.10.2022. godine i upisano u Registar privrednih subjekata Agencije za privredne registre pod matičnim brojem 21842281 (u daljem tekstu: "Kompanija" ili "Izdavalac") želi da primeni mogućnosti koje su uređene Zakonom o digitalnoj imovini i da dostupne informacione tehnologije primeni u oblasti finansija, kao alternativu postojećim finansijskim modelima investiranja na tržištu u Srbiji, putem izdavanja tokena.

Prepoznali smo dva cilja, jedan je da se konkretan projekat finansira iz sredstava koja se prikupe tokenizacijom, a drugi je da se investitorima omogući ulaganje u digitalnu imovinu. Da bi postigli željeni cilj, za investitore je pripremljen digitalni token (Solar token ST_1) koji ima karakteristike dematerijalizovane obveznice. Period na koji se izdaje token iznosi 15 godina i daje godišnji prinos - fiksnu kamatu u visini od 6% godišnje bruto obračunato na preostali iznos glavnice. Tokom investicionog perioda vlasnici tokena imaju pravo na povrat glavnice tokena koja će se isplaćivati u iznosu od 33% na svakih 5 godina. Poslednja rata isplate glavnice će iznositi 34%. Detaljan pregled primera plana otplate je dat u tački 6.1. ovog Belog papira.

Sredstva prikupljena od izdavanja Solar tokena ST_1 će biti investirana u delatnost obnovljivih izvora energije, tačnije izgradnju solarne elektrane za proizvodnju i prodaju električne energije. Već nekoliko godina ova industrija beleži rast kako iz većih potreba za zelenom električnom energijom tako i zbog pozitivnih efekata koje industrija daje na ekološke i društvene potrebe čovečanstva. Svi detalji konkretnog projekta su dati u tački 4.1. ovog Belog papira.

Svaki zainteresovani investitor treba da prođe proces akreditacije na web stranici Izdavaoca koji je preciziran tačkom 6.3. ovog Belog papira. Predstavljena ponuda digitalnih tokena obuhvaćena ovim Belim papirom je namenjena fizičkim i pravnim licima (uključujući preduzetnike), rezidentima R. Srbije koji uspešno prođu proces akreditacije.

Verujemo da će ovakav vid investicija doprineti povećanju raznovrsnosti investicione ponude u Srbiji i da će omogućiti malim investitorima više opcija za investiranje u oblastima i industrijama koje su tradicionalno bile rezervisane za profesionalne investitore. Uzimajući sve navedeno pripremljen je ovaj Beli papir koji Vam ovim putem predstavljamo.

1. SVRHA OVOG BELOG PAPIRA:

Izdavalac je pripremio ovaj Beli papir kako bi u skladu sa pozitivnim propisima Republike Srbije izdao digitalnu imovinu – digitalni token pod nazivom: Solar token (ST_1) i sproveo proceduru inicijalne ponude digitalne imovine u skladu sa Zakonom o digitalnoj imovini.

Ciljevi ovog projekta uključuju:

- Izdavanje digitalnog tokena - Solar tokena (ST_1) u cilju prikupljanja finansijskih sredstava koja se ulažu u finansiranje projekta izgradnje Solarne elektrane na lokaciji Subotica, na način opisan u tački 4.1. ovog Belog papira;
- Izgradnja solarne elektrane sa kapacitetom od 2.2 MW, koja će proizvoditi održivu i ekološki prihvatljivu energiju;
- Smanjenje zavisnosti od fosilnih goriva i povećanje udela obnovljivih izvora u ukupnoj proizvodnji energije u Srbiji;
- Primena blokčejn i Web3 tehnologije za jednostavniju, funkcionalniju, bezbedniju i povoljniju saradnju sa akreditovanim investitorima, a koja kao rezultat pruža investitorima izvor pasivnog prihoda i transparentnost investiranja;
- Prilika za investitore da postanu deo energetske industrije putem digitalnih tokena, a koji će im dati pravo na vraćanje uloženog novca i pravo na kamatu od prihoda generisanim proizvodnjom zelene energije.

U dizajniranju i razvoju projekta Solar token (ST_1) i ovog Belog papira sa strane Izdavaoca učestvovao je:

Đorđe Marković, direktor društva Izdavaoca, JMBG 1111982800307, (kontakt email: suncarlitoelekrane@gmail.com).

Kao savetnici učestvovali su:

prof. dr **Dušan Gajić**, suosnivač i direktor kompanije 42computing d.o.o, zadužen za tehnička pitanja u vezi sa blokčejn i Web3 tehnologijama;

Aleksandar Kiš, direktor privrednog društva Token invest doo, JMBG 2909977800086, (kontakt email: officezucedevlopment@gmail.com), zadužen za tehničko sprovođenje projekta.

Lana Janković, White paper lab, MB 67698185, lana_jankovic@yahoo.com, zadužena za pravna pitanja,

Advokatsko ortačko društvo Motika i partneri, Beograd, i to **advokat Željka Motika** JMBG: 2602979277655, zeljka.motika@motika.co.rs, zadužena za pravna i regulatorna pitanja.

2. SKRAĆENICE I DEFINICIJE:

- **Beli papir** – dokument sačinjen od strane Kompanije prilikom izdavanja digitalne imovine, u skladu sa Zakonom o digitalnoj imovini, koji sadrži sve neophodne podatke koji omogućavaju investitorima da procene rizike vezane za ulaganje u digitalnu imovinu i samostalno donesu informisanu investicionu odluku.
- **Solar token (ST_1)** – digitalni token koji izdaje Izdavalac na osnovu ovog Belog papira i koji Investitoru daje prava i obaveze u skladu sa ovim Belim papirom.
- **Blokčejn novčanik** – Softversko rešenje koje korisnik digitalne imovine koristi kako bi imao pristup blokčejnu i adresi digitalne imovine, a putem koga se tehnički omogućava korisniku da stiče, čuva i vrši prenos digitalne imovine koju poseduje, a za koje transakcije koristi kombinaciju javnog ključa (adrese) i privatnog ključa.
- **Digitalni token** – Vrsta digitalne imovine koja označava bilo koje nematerijalno imovinsko pravo koje u digitalnoj formi predstavlja jedno ili više drugih imovinskih prava, što može uključivati i pravo korisnika digitalnog tokena da mu budu pružene određene usluge.
- **Pametni ugovor** – računarski program ili protokol, zasnovan na tehnologiji distribuirane glavne knjige, koji u celini ili delimično automatski izvršava, kontroliše ili dokumentuje pravno relevantne događaje i radnje u skladu sa zaključenim ugovorom o kupovini ST_1 tokena, pri čemu taj kupoprodajni ugovor može biti zaključen elektronski, putem pametnog ugovora. U slučaju ST_1 tokena, u pitanju je računarski program na Base mreži koji beleži posedovanje i transakcije ST_1 tokena.
- **Inicijalna ponuda** – postupak izdavanja Solar tokena ST_1 u skladu sa ovim Belim papirom, Zakonom o digitalnoj imovini i drugim propisima donetim na osnovu ovog zakona.
- **Akreditovana lica** – domaća punoletna fizička lica, kao i strana punoletna fizička lica koja su rezidenti Republike Srbije i pravna lica i preduzetnici sa sedištem u Republici Srbiji, koja imaju otvoren dinarski račun u banci sa sedištem u Republici Srbiji i koja su prošla postupak akreditacije u skladu sa ovim belim papirom.
- **Proces akreditacije lica** – niz mera koje Kompanija preduzima u cilju utvrđivanja identiteta lica koja žele da stiču digitalne tokene.
- **Izdavalac** – SunCarlito Beta doo Bačka Palanka, Obrovac, Vojvodjanska 55, MB 21842281.
- **Investitor** – akreditovano lice koje je kupilo ST_1 token u postupku Inicijalne ponude digitalne imovine ili po njenom isteku, ili lice koje ST_1 token stekne od zakonitog imaoca ST_1 tokena, na način dozvoljen ovim Belim papirom i pozitivnim propisima.
- **Investicioni period** – period u kom Investitor ostvaruje prava utvrđena ovim Belim papirom, a koji obuhvata vremenski interval od Početka investicionog perioda do Prestanka investicije i koji može trajati maksimalno 15 godina (rok dospeća). Po isteku roka dospeća ST_1 token prestaje da postoji.
- **Početak investicionog perioda** se smatra dan prenosa digitalnog tokena u blokčejn novčanik akreditovanog investitora.
- **Prevremenii završetak investicije** – pravo Investitora na okončanje investicije nakon kupovine/sticanja ST_1 tokena, pre isteka maksimalnog trajanja Investicionog perioda.
- **Minimalni investicioni period** – minimalni broj godina od dana kupovine/sticanja ST_1 tokena, nakon kojeg Investitor može iskoristiti mogućnost Prevremenog završetka investicije i koji iznosi 3 godine od dana sticanja/kupovine tokena.
- **Kamata** - godišnji prihod koji Investitor ostvaruje po osnovu vlasništva nad ST_1 tokenom tokom Investicionog perioda u skladu sa ovim Belim papirom. Kamata se obračunava u

odnosu na preostali iznos glavnice u momentu isplate prihoda, odnosno kamate za protekli period.

- **Glavnica** – predstavlja nominalnu vrednost tokena u momentu kupovine/sticanja ST_1 tokena, a koja se umanjuje svakih 5 godina proteka Investicionog perioda za vrednost od 33% koja se vraća Investitoru. Poslednji period isplaćuje 34% vrednosti ST_1 tokena odnosno preostalu vrednost tokena.

3. UVOD

3.1. Ideja i zadaci kompanije:

Privredno društvo SunCarlito Beta doo Bačka Palanka (u daljem tekstu: Izdavalac, Kompanija ili SunCarlito Beta) osnovano je 10.10.2022. godine sa ciljem razvoja projekta izgradnje fotonaponske elektrane na području opštine Subotica. Registrovana delatnost je 3511 – proizvodnja električne energije. Društvo je član grupe povezanih lica koja je navedena na strani 41 ovog Belog papira.

U toku prethodnog perioda, Društvo je aktivno radilo na obezbeđenju lokacije i potrebne dokumentacije za realizaciju cilja, proizvodnje zelene električne energije. Detalji u vezi sa projektom su dati na strani 14 ovog Belog papira.

Nakon perioda razvoja projekta, Izdavalac je pripremio ovaj Beli papir sa namerom da izda digitalni token i od prodaje digitalnih tokena prikupi sredstva koja će biti uložena u izgradnju solarne elektrane u Subotici kapaciteta 2.2 MW , a za koju je privredno društvo SunCarlito Beta DOO Subotica, matični broj 21842281 dobilo građevinsku dozvolu od strane Sekretarijata za građevinarstvo Gradske uprave Grada Subotice broj ROP-SUB 24241-CPIH-3/2024, od 24.1.2024.godine.

Dalje u nastavku ovog Belog papira se obrazlažu sve relevantne činjenice koje su verodostojne za svakog Investitora koji želi da u budućem periodu ostvari prava koja nudi ovaj Beli papir.

3.2. ZAŠTO SOLARNA ENERGIJA?

3.2.1. Energetski sektor i proizvodnja električne energije:

Pravac razvoja energetskog sektora koji obuhvata i proizvodnju električne energije, poslednjih dvadesetak godina definisan je potpisivanjem nekoliko sporazuma i usvajanjem zakonskih akata u cilju harmonizacije zakonodavstava sa EU direktivama iz ove oblasti. Najznačajniji ciljevi energetske politike Srbije, usaglašavaju se sa praksom i regulativom EU radi **povećanja energetske efikasnosti** (u sektorima proizvodnje i potrošnje energije), **intenzivnijeg korišćenja novih obnovljivih izvora energije** i **snižavanja intenziteta štetnih emisija iz proizvodnih energetskih izvora** i sektora potrošnje energije.

Prema dostupnim informacijama, u sledećoj tabeli dajemo pregled strukture proizvodnje električne energije u Srbiji za period od 2014. do 2023. godine:

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	GWh
ПРОИЗВОДЊА											
Хидроелектране	11.366	10.529	11.227	9.477	11.031	9.884	9.419	11.587	8.893	12.526	
Термоелектране на угљу	20.455	25.017	25.016	24.240	22.954	23.169	24.331	21.537	21.413	21.535	
Термоелектране-топлане	63	45	90	185	238	337	192	630	1.058	1.576	
Ветроелектране на преносу					85	830	905	1.004	876	985	
Остале електране	267	321	448	538	642	612	693	898	872	1.071	
Производња укупно	32.151	35.912	36.781	34.441	34.950	34.832	35.540	35.656	33.112	37.693	

Tabela 1. Struktura proizvodnje el.energije

Izvor, Izveštaj Agencije za energetiku Republike Srbije za 2023.

Kao što je prikazano u prethodnoj tabeli, prema raspoloživim podacima u 2023. godini, u elektranama u Srbiji je ostvarena ukupna proizvodnja od 37.693 GWh. Od toga su termoelektrane na ugalj proizvele 57%, hidroelektrane 33%, termoelektrane-toplane 4%, vetroelektrane 2,6% i ostale male elektrane priključene na distributivni sistem 2,8% od ukupno proizvedene električne energije.

Ukupna neto instalisana snaga elektrana (uključujući i elektrane nezavisnih proizvođača) u Srbiji iznosi 8.277 MW. Prikaz je dat u sledećoj tabeli:

Технологија	Инсталисана снага (MW)
Хидроелектране	3.118
Термоелектране (угљу)	3.947
Термоелектране – топлане (rac. мазут)	562
Ветроелектране	511
Соларне електране	43
Биомаса и биогас	43
Остале електране	3
УКУПНО	8.277

Tabela 2. Instalirana neto snaga elektrana u Srbiji.

Izvor, Izveštaj Agencije za energetiku Republike Srbije za 2023.

Učešće snage termoelektrana (TE) i termoelektrana – toplana (TE-TO) je 54.5%, hidroelektrana (HE) koje su priključene na prenosni sistem 37,6%, vetroelektrane 6,2%, dok svi ostali instalisani kapaciteti (male elektrane, solarne ili biomasa) priključeni na distributivni sistem iznose 1%.

Strategijom razvoja energetike za period do 2025. godine, prognoziran je rast potrošnje električne energije manje od 1% prosečno godišnje. U tom periodu bi ova potrošnja trebalo da

se obezbeđuje produženjem radnog veka i povećanjem snage postojećih i izgradnjom novih elektrana. Na prenosnu mrežu tokom 2023. godine priključena je vetroeletrana Krivača, instalisane snage 103 MW i termoelektrana toplana Vinča instalisane snage 30,2 MW, dok je na distributivnu mrežu na kraju 2023. godine bilo priključeno 389 malih elektrana ukupne instalisane snage 294 MW. U 2023. godini, proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora priključenih na prenosni i distributivni sistem je iznosila 14.362 GWh, što iznosi 41,6% bruto potrošnje električne energije¹.

Čitanjem izveštaja Electricity 2025, koji daje globalne analize i predviđanja za period 2025-2027. godine, a koji izdaje IEA (International Energy Agency, [Electricity 2025 - Event - IEA](#)) predviđa se globalni rast potražnje za el. energijom blizu 4% za period do 2027. g, pre svega generisan većom industrijskom proizvodnjom, povećanjem upotrebe klimatizacionih uredjaja, toplotnih pumpi, "data" centara i ostalih generatora tražnje. Očekivanja su da tzv. "low emissions" izvori (solar-vetar-hidro potencijali) u datom periodu obezbede oko 95% potrebne energije da podrži povećanju tražnju za električnom energijom. Slični trendovi se mogu videti i kod nas na lokaluu.

3.2.2. Obnovljivi izvori energije (OIE):

Prema Direktivi 2009/28/EZ energija iz obnovljivih izvora je energija iz nefosilnih obnovljivih izvora i to: energija sunca odnosno solarna energija, energija vetra, aerotermalna, geotermalna, hidrotermalna, energija okeana, hidroenergija, biomasa, deponijski gas, gas iz postrojenja za obradu otpada i biogas.

Korišćenje OIE u prethodnom periodu zasnivalo se na proizvodnji električne energije iz velikih rečnih tokova, i korišćenju biomase najvećim delom za potrebe grejanja u domaćinstvima, a manjim delom u industriji. Prema podacima iz energetskog bilansa² Republike Srbije za 2024. godinu, učešće električne energije iz hidro potencijala u sektoru energije iznosilo je 25,9% , a učešće toplotne energije iz biomase u ukupnoj potrošnji OIE iznosilo je 1.612 Mtoe³612Mtoe, od čega je najznačajnije učešće domaćinstava u visini od 89%. Nema preciznijih podataka za učešće energije sunca.

3.2.3. Energija Sunca³:

Sunčeva energija koja može biti iskorišćena na zemlji iznosi 1.9×10^8 TWh godišnje. Ova energija je oko 170 puta veća od energije ukupnih rezervi uglja u svetu. Takođe, kada se uporedi sa energijom koja se utroši za godinu dana, a koja iznosi 1.2×10^5 TWh, dobija se da je energija koja stiže do površine Zemlje za samo 6 časova dovoljno da zadovolji sve svetske godišnje potrebe za energijom.

Srednje sunčano zračenje zavisi od geografske lokacije na Zemlji. U Evropi ono iznosi oko 1,000 kWh po kvadratnom metru godišnje, dok je na Bliskom Istoku 1,800 kWh po istoj površini.

Broj sati sunčevog zračenja na teritoriji Srbije je između 1.500 i 2.200h/god. Prosečni intenzitet sunčevog zračenja je od 1,1 kWh/m²/dan na severu do 1,7 kWh/m²/dan na jugu tokom januara

¹ Izvor, Izveštaj Agencije za energetiku Republike Srbije za 2023.

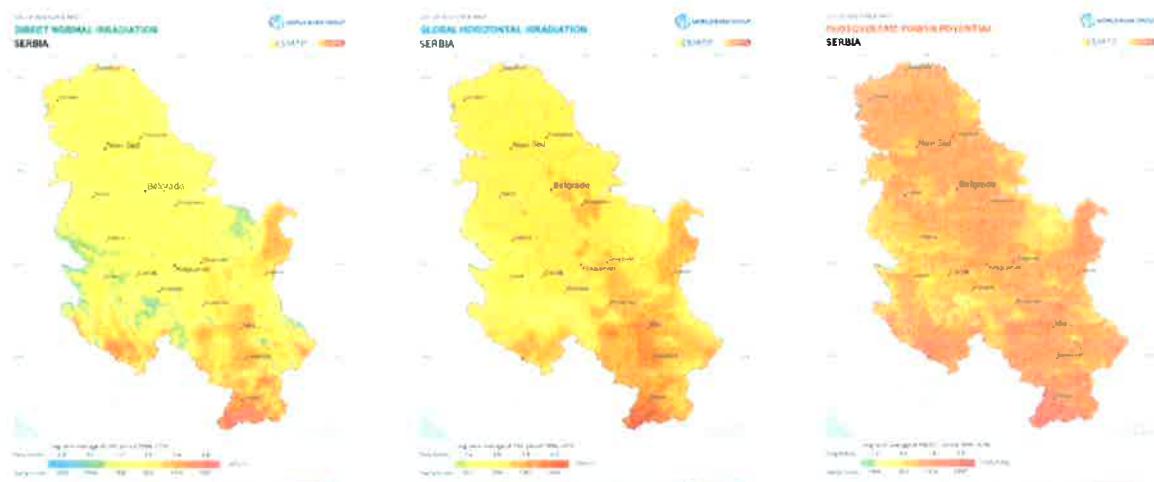
² Odluka o energetskom bilansu Republike Srbije za 2024.godinu.

³ Zaključak Izdavaoca Belog papira nakon više analiza solarnih projekata.

i od 5,9 do 6,6 kWh/m²/dan tokom jula. Prosečni intenzitet solarne radijacije je 1.200 kWh/m²/godišnje u severozapadnoj Srbiji, 1.550 kWh/m²/godišnje u jugoistočnoj Srbiji, dok je u centralnom delu oko 1.350 kWh/m²/godišnje⁴.

Priložene mape definišu područja Srbije prema isplativosti za investiranje u fotonaponske kapacitete (područja obojena narandžasto i bojama ka crvenoj na mapi PV potencijala su komercijalno isplativa na srednji rok):

U Srbiji je energetski potencijal zračenja veći za oko 30% nego u Srednjoj Evropi, i među najvećim je u Evropi. Za centralnu Srbiju prosečna vrednost globalnog zračenja je oko 1,350 kWh/m², pri čemu je odnos stvarne ozračenosti i ukupne moguće ozračenosti pri vedrom nebu skoro 50%⁵.

Osim količine direktnog sunčevog zračenja na površinu zemlje, na proizvodnju električne energije solarnih elektrana utiču i drugi faktori kao što su: vetrovitost (vetar hlađi opremu čime podiže performanse i povećava proizvodnju), mogući izvori reflektujućih površina (npr. vodena površina) i dr. Dalje, površina za smeštaj (postavljanje) fotonaponskih panela zavisi i od sledećih faktora: primjenjenog tehničkog rešenja – dizajna solarne elektrane, geografske lokacije, instalisane snage, efikasnosti panela, nagiba terena, kao i od načina montaže (fiksirani paneli ili sa sistemom za praćenje sunca).

Uzimajući sve ranije navedeno, opredeljenost za investiranje u solarnu elektranu se nameće kao logičan zaključak, a pre svega zbog velikog potencijala koji teritorija Srbije ima za srednjoročne investicije na ovom polju kao i očekivanoj povećanoj tražnji na strani korisnika električne energije.

3.2.4. Kako funkcioniše solarna elektrana?

Solarna elektrana predstavlja postrojenje za generisanje električne energije. Sastoji se od nekoliko bitnih elemenata:

⁴ Energija sunca – energetski portal, <https://energetskiportal.rs>

⁵ Internet izvor <https://teslasolarsrbija.rs/>

- **solarni paneli**, imaju zadatak da putem efekta strujanja elektriciteta izmedju dve solarne ćelije, proizvedu potrebno nanelektrisanje čestica kao osnovni proces u generisanju električne energije;
- **nosači solarnih panela**, imaju zadatak da fiksiraju solarni panel orijentisan u pravcu i postavljen prema uglu u kojem će maksimizirati efekte potrebne za generisanje električne energije;
- **invertori**, imaju zadatak da kanaliso kretanje jednosmerne struje pretvore u naizmeničnu energiju standardizovanu za prenos u distributivnu mrežu;
- **mreža kablova**, ima zadatak da sakuplja proizvedenu električnu energiju sa svakog od panela, zatim da kanališe preko invertera prvo jednosmernu, a potom i naizmeničnu električnu energiju prema trafo stanici;
- **transformatorska stanica** služi da se upravlja snagom, odnosno voltažom proizvedene električne energije, odnosno da se električna energija adekvatno pripremi za slanje u distributivnu mrežu.

Svaka solarna elektrana mora da bude ogradjena i da poseduje video nadzor. Takođe, na elektro-distributivnu mrežu se priključuje na način za koji je dobila dozvolu, dakle u Rešenju o priključenju na distributivnu mrežu precizno se određuju detalji priključenja elektrane i njen rad. Dizajniranje solarne elektrane zavisi od lokacije, površine zemljišta, raspoloživosti sunčanog zračenja, koje je dalje vezano za eksponiciju i lokaciju parcele na kojoj se gradi elektrana.

Izdavalac je u realizaciji projekta elektrane, predmetu ove tokenizacije, uključio kompaniju Dijagonalna ESPRO BP doo za proizvodnju, trgovinu i usluge export import, MB 20786752 (u daljem tekstu: Dijagonalna ESPRO BP doo) kao glavnog izvodjača radova koja je za potrebe domaćih investitora razvila solarni park na površini preko 70 ha na lokaciji sela Kucura. Dosadašnja iskustava na razvoju ovog solarnog parka predstavlja visoku referencu za dalju saradnju sa ovom kompanijom u toku realizacije ovog projekta. U nastavku ovog Belog papira elaboriraju se detalji projekta.

4. PREDMET PROJEKTA SOLAR TOKEN 1

4.1. DETALJAN OPIS PROJEKTA:

4.1.1. LOKACIJA:

Lokacija solarne elektrane se nalazi na severu Srbije u predgradju grada Subotice. Katastarske parcele na kojima se planira izgradnja su 36424/2 i 36423 i nalaze se na potezu katastarske opštine Donji Grad u neposrednoj blizini grada Subotice i Izdavalac je po osnovu Ugovora o dugoročnom zakupu parcele od 10.1.2024. godine navedene parcele uzeo u dugoročni zakup od 30 godina, koji će trajati najduže do 30.09.2054. godine.

Za potrebe sprovodjenja investicije izgradnje SunCarlito je pribavio:

- **Lokacijske uslove: ROP-SUB-24241-LOC-1/2023 od 24.08.2023. godine**
- **Gradjevinsku dozvolu broj: ROP-SUB-24241-CPIH-3/2024 od 24.01.2024. godine**

Slika lokacije sa sajta GeoSrbija:

Parcela formira skoro idealni četvorougaoni oblik pored koje prolazi nekategorisani pristupni put. Tačka priključenja objekta je udaljena 600 metara od elektrane, a definisana je dobijenim Uslovima o projektovanju i priključenju br.2460800-D.07.09.-509309 od 12.01.2023. izdatim od Elektrodistribucije Subotica.

Ukupna vrednost koju je Izdavalac investirao u obezbedjenje lokacije i dozvola za projekat izgradnje solarne elektrane kao i tehnologije izdavanje digitalnih tokena iznosi 450.000 EUR u dinarskoj protivvrednosti, s tim što je ukupna vrednost investicije 2.151.000,00 EUR u dinarskoj protivvrednosti.

Projekat izgradnje solarne elektrane će biti završen u planiranim rokovima definisanim ovim Belim papirom bez obzira na uspešnost emisije digitalnog tokena, kroz finansiranje sredstvima preduzeća iz grupe povezanih lica kojima pripada Izdavalac, a koja su navedena u tački 11.1. ovog Belog papira.

4.1.2. POSTROJENJE FOTONAPONSKE ELEKTRANE:

U skladu sa Uslovima za projektovanje i priključenje br. 2460800-Д.07.09.-509309-2023. definisani su svi potrebni elementi za postavljanje objekta za proizvodnju električne energije – solarne elektrane na predmetnim katastarskim parcelama u Subotici na distributivni sistem električne energije.

Solar Token 1 – FNE Subotica	
Odobrena snaga	2220 kW
Invertori	11 invertora Prema vrsti – invertori vodjeni preko mreže Aktivna snaga 110kW
Način priključenja	Individualni trajan priključak preko 20kV razvodnog postrojenja smeštenog u objekat.

Prema izdatim uslovima i gradjevinskoj dozvoli objekat elektrane će biti postavljen na zemlji sa panelima postavljenim na nosačima medjusobno udaljenim 4m i orijentisanim pod nagibom od 26 stepeni. Objekat elektrane treba da bude ogradjen, sa postavljenom internom rasvetom i video monitoring sistemom. Elektrana će zadovoljavati interne potrebe za električnom energijom sistema koji je održavaju.

4.1.3. IZVOĐAČ RADOVA

Izvođač radova će biti domaća kompanija Dijagonala ESPRO BP doo sa kojom je zaključen ugovor o izgradnji po principu “ključ u ruke”. Prema referencama, kompanija Dijagonala ESPRO BP doo izgradila je solarni park na 75 ha zemljišta u selu Kucuri kod Vrbasa, sa 5 elektrana definisane pojedinačne snage 9.99 MW (na AC strani).

Ugovor za izvodjenje radova po principu “ključ u ruke” podrazumeva da je izvođač dužan da izvede sve potrebne radove na obezbedjenju potrebne opreme i materijala, izvodjenju radova, postavljanju nosača i panela, priključenju kompletne opreme, testiranja i puštanja u rad. Dodatno, izvođač će biti dužan i da obezbedi garancije za kvalitet ugradjene opreme u solarnu elektranu na osnovu proizvodjačkih garancija za ugradjenu opremu, kao i da garantuje za izvršene radove, što uključuje i garantni rok rada postrojenja u period koji nije kraći od 12 meseci.

Ugovor sa izvođačem radova je potpisан 28.01.2025. i u skladu sa istim radovi su započeti u roku od 5 dana od potpisivanja. Ugovorom je predviđen rok završetka radova od 180 dana odnosno 05.08.2025.godine. Izvođač radova se obavezao da izvede radove u iznosu od EUR 1.701.000 i prihvatio uslove plaćanja u roku od 10 dana od potpisane konačne situacije odnosno završetka radova. Kao obezbedjenje izvedenih radova se obavezao da dostavi 2 menice preduzeća kao i ranije pomenute garantne rokove.

4.1.4. DINAMIKA IZVODJENJA RADOVA JE SLEDEĆA:

- U skladu sa postojećom dokumentacijom, izvodjenje radova je započeto nakon potpisivanja ugovora sa izvodjačem radova 28.01.2025. godine. Samo izvodjenje radova se može podeliti na fazu pripremnih radova i fazu montažnih odnosno završnih radova;
- Pripremna faza radova sadrži: iskop zemlje za postavljanje kablova, uredjenje interne saobraćajnice unutar solarnog polja, priprema temelja za ogradu, razvod kablova sistema internog osvetljenja, video nadzora i ostalih neophodnih elemenata. Planirani pripremni radovi se vrše u skladu sa uslovima za mašinski iskop (odносно vremenski uslovi bez mraza) najdalje do kraja maja 2025. godine. Trenutni status radova (u momentu pisanja ovog Belog papira) jeste da se pripremni radovi izvode u skladu sa rokovima odnosno da su vremenski uslovi bili adekvatni za potreban iskop zemlje i postavljanje kablova i ostalih radova koji su bili vezani za mašinski iskop zemlje. Očekuje se njihov završetak u skladu sa dinamičkim planom;
- Naredna faza radova obuhvata montažerske radove i to: postavljanje nosača panela (podkonstrukcije), zatim montaža FN panela (fotonaponskih, odnosno solarnih panela), invertora, transformatorske stanice, OMP mesta priključenja, kao i završnih radova na povezivanju celog sistema solarne elektrane i podsistema za interno osvetljenje, nadzorni system i dr. Ovi radovi su dinamički planirani za izvodjenje nakon završetka pripremnih radova, a prema dinamici radova očekivano je da budu završeni do kraja juna 2025. godine. Trenutni status radova jeste da su radovi na postavljanju podkonstrukcije započeti, a da se po završetku ovih radova kreće sa montažom panela i ostalim montažerskim radovima;
- Po završetku prethodno pomenutih faza izvođenja radova, paralelno se rade testiranja priključene elektrane po osnovu dobijenih dozvola. Zakonom je predvidjeno da je uslov za dobijanje Rešenja o priključenju na mrežu, dobijena Gradjevinska dozvola za elektranu čime se stiče uslov da se proizvedena energija naplaćuje, dok se ne završi proces dobijanja upotrebnih dozvola;
- Kako je navedeno, prodaja struje nije vezana za upotrebnu dozvolu, te obračun i naplata kreće po tehničkom priključenju objekta na elektrodistributivnu mrežu po tzv. "privremenom rešenju", a koje podrazumeva period testiranja koji se očekuje do kraja 2025. godine. Takodje, u toku perioda priključenja solarne elektrane očekuje se potpisivanje ugovora o isporuci i ugovora o snabdevanju sa dobavljačem odnosno kupcem električne energije koji mora biti licenciran od strane Agencije za energetiku RS⁶, a čije podatke će Izdavalac, po zaključenju, objaviti preko svog Internet sajta www.suncarlitosolar.rs.

---

⁶ Spisak licenciranih snabdevača električnom energijom je objavljen na internet stranici Agencije za energetiku Republike Srbije <https://www.aers.rs/media/Files/Razno/2024/AktivniSnabdevaci2024.pdf>

4.2. KAPACITETI PROIZVODNJE – PRODAJA I PLANIRANI NOVČANI TOK

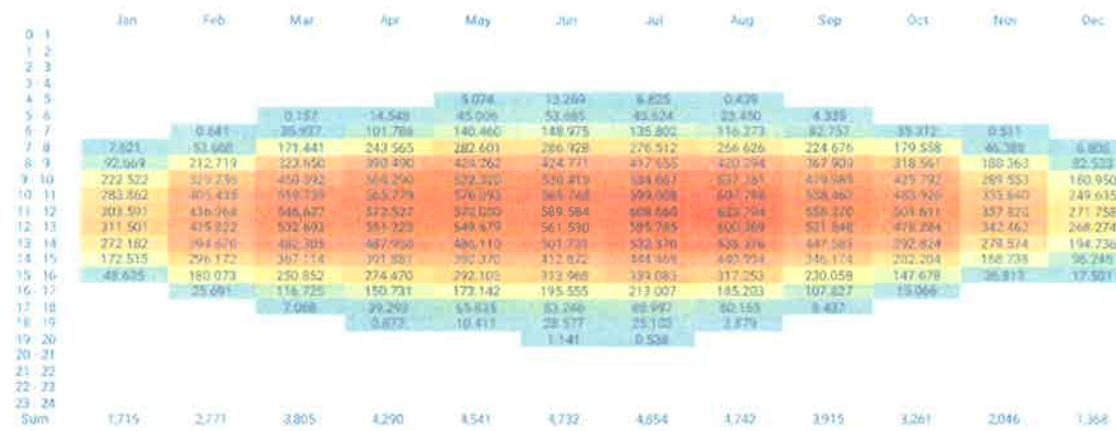
Predmetna solarna elektrana je projektovana za direktno predavanje proizvedene energije prema trafo stanicu Subotica 2, odnosno dalje u mrežu. Predaje se ukupna količina proizvedene električne energije koja nije potrebna za funkcionisanje sistema (tzv. stand-by potrošnja). Ukupna emisija CO₂ koji se ne oslobođa u atomosferu konvencionalnom proizvodnjom, odnosno štedi kroz proizvodnju električne energije ove solarne elektrane iznosi 1.306.230kg/godišnje (otprilike ekvivalent sagorevanju 450 do 593 tona uglja⁷).

Energija proizvedena u solarnim elektranama je postala cenovno najefikasniji način za proizvodnju električne energije. Prepreke isključivom korišćenju i oslanjanju na solarnu energiju su nepredvidivost vremenskih uslova i činjenice da noću nema proizvodnje. Investicija je slična visini investicije u vetroparkove, dok je manja u poređenju sa investicijom u biogasne elektrane. Osnovni rizici proizvodnje su nedostatak adekvatne sunčeve radijacije, odnosno vremenski uslovi bez vetra, gde pod uticajem prašine refleksija može da bude umanjena.

Usled navedenih razloga, svaki proračun u dizajnu solarne elektrane mora da bude proveren iz nekoliko izvora. Sam lokalitet je proveren putem aplikacije Global Solar Atlas (<https://globalsolaratlas.info>) koji sa velikom pouzdanošću sadrži preduslove za uspešnu eksplataciju sunčeve energije.

Average hourly profiles

Total photovoltaic power output [kWh]

Grafikon 1. Raspored satnog kapaciteta proizvodnje prema geografskoj lokaciji u toku jedne godine.

Grafikon br.1 pokazuje raspored sunčeve insolacije koji je rasporedjen tokom godine (X-osa) po mesecima i vremenskim intervalima 0-24h (Y-osa). Na osnovu analize dobijene sa Global Solar Atlaša možemo zaključiti/konstatovati da će elektrane imati godišnju proizvodnju od 1.28GWh po instaliranom MW godišnje odnosno 1563kWh/m² godišnje.

Dodatno, sa kompanijom (Dijagonala ESPRO BP doo) sa kojom saradujemo na ovom projektu konsultovani su referentni projekti u završnoj fazi te uporedjene performance elektrana. Predmetna analiza je proverena putem specijalnog softvera Valentin Software GMBH (PV*SOL

⁷ U sagorevanju uglja, ugljenik u uglju se ujedinjuje sa kiseonikom da bi proizveo ugljen-dioksid. Atomske težine: ugljenik - 12, kiseonik - 16, ugljen-dioksid - 44. Dakle, 1 tona ugljenika će proizvesti 44/12 ili 3,67 tona ugljen-dioksida. Ali sadržaj ugljenika u uglju varira tako što je ~60% za lignit i ~80% za antracit. Što vodi zaključku da 1 tona uglja koji se sagori proizvodi od ~2,2 do ~2,9 tona ugljen-dioksida u zavisnosti od % ugljenika u uglju.

premium 2022 R7) koja je korišćena dalje u toku analize kapaciteta proizvodnje, te su dobijeni slični rezultati (1.26GWh po instaliranom MW godišnje) te su isti uzeti dalje u razmatranje.

Ukupna proizvedena električna energija će se prodavati licenciranom subjektu⁸ koji se bavi otkupom električne energije, a ugovor će biti višegodišnji, što je standard na tržištu. Kupac električne energije mora da ima regulisanu balansnu odgovornost u skladu sa Zakonom o energetici i Pravilima rada tržišta el.energije. Solarna elektrana već ima ishodovanu energetsku dozvolu br. 000458261 od 2023⁹.

4.2.1. POSLOVNI PLAN:

Biznis plan svake solarne elektrane za generisanje električne energije dobijene iz fotonaponskog (solarnog) izvora zavisi od nekoliko elemenata:

- **Solarnog (sunčevog) zračenja na lokaciji** proizvodnje koji se putem specijalizovanog softvera (ranije navedenog Valentin Software GMBH) obrađuje za potrebe proračuna prihoda ovog projekta. Sama količina električne energije se koriguje za očekivani % degradacije PV panela;
- **Tehnologije proizvodnje panela** - plan je da se koriste u ovom momentu najmoderniji solarni paneli raspoloživi na tržištu uradjeni na tehnologiji monokristala, a koji obezbeđuje dužu dnevnu proizvodnju, bržu reakciju, obostranu proizvodnju (skupljaju i reflektujući emisiju sunčeve svetlosti koja se odbija od zemlje), a imaju duži vek eksplatacija od panela uradjenih na polikristalnoj tehnologiji;
- **Dizajna same solarne elektrane** – postavljene na zemlji ili na krovu, sa panelima koji su fiksirani ili prate kretanje sunca;
- **Lokaliteta** – vetrovitost, udaljenost od tačke isporučivanja energije, konfiguracije terena; i
- **Razvijenijem tržištu “zelene energije”** koje postoji u Srbiji, a generalno je uslovljeno razvojem regulative i tržišta, formiranjem berzi (<https://seepex-spot.rs>) koje se bave trgovinom kao i razvojem regionalnih potreba za tržište zelene energije.

Na osnovu navedenog možemo izvesti sledeću projekciju poslovanja:

	2026	2027	2028	2029	2030
Operativni prilivi	248.447	248.695	248.944	249.193	249.442
Prihodi od prodaje struje	248,447	248,695	248,944	249,193	249,442
Operativni odlivi	50.264	56.947	57.042	57.138	57.234
Trošak balansiranja	24.845	24.870	24.894	24.919	24.944
Osoblje	11,690	11,713	11,737	11,760	11,784
Osiguranje	4,409	4,418	4,426	4,435	4,444
O&M contract	0	6,600	6,613	6,626	6,640
Zakup lokacije	2,157	2,168	2,178	2,189	2,200
Ostali ne pomenući troškovi	7,164	7,179	7,193	7,207	7,222
Operativni novčani tok ("cash flow")	198.182	191.748	191.902	192.055	192.208
Finansijski odlivi	102.060	102.060	102.060	102.060	669.060
Opplata tokena	0	0	0	0	567,000
Opplata kamate po tokenu	102,060	102,060	102,060	102,060	102,060
Kumulativni novčani tok	270.429	356.871	443.442	530.144	49.975

⁸ <https://www.aers.rs/snabdevanje-elektricnom-energijom-0>

⁹ <https://registered.mre.gov.rs/>

- Prihodi koji su formirana predstavljaju:
  - Proračun solarnog kapaciteta lokacije proračuna na osnovu dva metoda (<https://globalsolaratlas.info> i Valentin Software GMBH) koji je izražen na godišnjem nivou u MW; i
  - Cenama koji su definisane na osnovu izveštaja o kretanjima cene električne energije na SEEPEX berzi u Srbiji korigovani za 10% na niže zbog konzervativnog ugla posmatranja;
- Operativni odlivi projektovani u skladu sa globalnim standardima u troškovima održavanja solarnih elektrana. Prosečno OPEX troškovi u zoni 1-3% ukupnih CAPEX troškova u liniji sa standardima industrije.

Naredne dve tabele prikazuju poslovanje za period od 2030. – 2040.g kako bi se predstavio novčani tok za ceo period za koji se izdaje digitalni token ovim Belim papirom.

EUR

	2031	2032	2033	2034	2035
Operativni prilivi	249.691	249.941	250.191	250.441	250.692
Prihodi od prodaje struje	249,691	249,941	250,191	250,441	250,692
Operativni odlivi	57.330	57.426	57.523	57.620	57.716
Trošak balansiranja	24,969	24,994	25,019	25,044	25,069
Osoblje	11,807	11,831	11,855	11,878	11,902
Osiguranje	4,453	4,462	4,471	4,480	4,489
O&M contract	6,653	6,666	6,680	6,693	6,706
Zakup lokacije	2,211	2,222	2,233	2,245	2,256
Ostali ne pomenuti troškovi	7,236	7,251	7,265	7,280	7,294
Operativni novčani tok ("cash flow")	192.361	192.515	192.668	192.822	192.975
Finansijski odlivi	68.040	68.040	68.040	68.040	635.040
Otplata tokena	0	0	0	0	567,000
Otplata kamate po tokenu	68,040	68,040	68,040	68,040	68,040
Kumulativni novčani tok	165.855	281.864	398.004	514.275	63.675

EUR

	2036	2037	2038	2039	2040
Operativni prilivi	250.942	251.193	251.444	251.696	251.948
Prihodi od prodaje struje	250,942	251,193	251,444	251,696	251,948
Operativni odlivi	57.814	57.911	58.008	58.106	58.204
Trošak balansiranja	25,094	25,119	25,144	25,170	25,195
Osoblje	11,926	11,950	11,974	11,998	12,022
Osiguranje	4,498	4,507	4,516	4,525	4,534
O&M contract	6,720	6,733	6,747	6,760	6,774
Zakup lokacije	2,267	2,278	2,290	2,301	2,313
Ostali ne pomenuti troškovi	7,309	7,324	7,338	7,353	7,368
Operativni novčani tok ("cash flow")	193.129	193.282	193.436	193.590	193.743
Finansijski odlivi	34.020	34.020	34.020	34.020	601.020
Otplata tokena	0	0	0	0	567,000
Otplata kamate po tokenu	34,020	34,020	34,020	34,020	34,020
Kumulativni novčani tok	209.124	354.703	500.412	646.253	225.224

5. RAZLOG ZA EMISIJU DIGITALNIH TOKENA

Ovom inicijalnom ponudom digitalnih tokena Kompanija prikuplja sredstva radi finansiranja izgradnje solarne elektrane za koju je Izdavaocu izdata građevinska dozvola od strane Sekretarijata za građevinarstvo Gradske uprave Grada Subotice broj ROP-SUB-24241-CPIH-3/2024, od 24.1.2024.godine.

Izdavalac sproveđenjem predmetne Inicijalne ponude učestvuje u razvijanju nove, alternativne oblasti ulaganja u Republici Srbiji, kao i stvaranju konkretnih uslova za plasiranje neuposlenog kapitala stanovništva u redovne privredne tokove. Prema podacima Narodne banke Srbije, ukupna štednja stanovništva u Republici Srbiji u prvoj polovini 2024. je iznosila oko 161 milijardu dinara, dok je devizna štednja takodje zabeležila rast na iznos od 15 milijardi evra u istom periodu 2024. godine¹⁰.

Izdavalac očekuje da će Investitori prepoznati ovaj vid investiranja kao atraktivan jer omogućava viši stepen zarade nego klasična štednja gradjana kod banaka, a pri tome nije potrebno vreme akumulacije investicije jer se proizvodnja električne energije praktično vrši samim priključenjem elektrane na mrežu, čime se investicioni ciklus dosta ubrzava, a samim tim i otplata obaveza preuzeta po izdavanju digitalnih tokena ovim Belim papirom.

---

¹⁰ www.nbs.rs, izveštaji o kretanjima depozita za prvu polovicu 2024.godine

6. INICIJALNA PONUDA ST_1 TOKENA

Inicijalna ponuda koju organizuje SunCarlito Beta doo Bačka Palanka, odnosi se na Solar Token 1, skraćeno ST_1 token, opisan u narednoj tački ovog Belog papira.

Izdavalac na osnovu ovog Belog papira sprovodi Inicijalnu ponudu za 3402 ST_1 tokena, ukupne vrednosti 1.701.000 EUR u dinarskoj protivrednosti po srednjem kursu NBS na dan prodaje tokena. Nominalna vrednost jednog ST_1 tokena iznosi 500 EUR u dinarskoj protivrednosti po srednjem kursu NBS na dan prodaje tokena. Minimalna investicija po akreditovanom investitoru iznosi 1 ST_1 token.

Inicijalna ponuda za upis i uplatu Solar token ST_1 trajaće ukupno 30 kalendarskih dana od dana kada Izdavalac na internet stranici www.suncarlitosolar.rs objavi početak inicijalne ponude i to počev od 12:00 časova prvog dana do 24:00 časova poslednjeg dana Inicijalne ponude.

Inicijalna ponuda Solar tokena ST_1 biće započeta najkasnije 30 dana od dana prijema rešenja Komisije za hartije od vrednosti kojim se odobrava objavljivanje ovog Belog papira.

Inicijalna ponuda se ne može opozvati, obustaviti niti se od nje može odustati, a smatraće se završenom po isteku roka važenja, odnosno po isteku 30 kalendarskih dana od početka inicijalne ponude.

Inicijalna ponuda će se smatrati uspešnom bez obzira na prodati broj tokena.

Izdavalac zadržava pravo da preostale digitalne ST_1 tokene proda nakon okončanja Inicijalne ponude po ceni ne manjoj od EUR 500 u dinarskoj protivrednosti po srednjem kursu NBS, s tim što vrednost takvih tokena zajedno sa svim tokenima koji budu prodati tokom Inicijalne ponude ne može da pređe vrednost od 3.000.000 EUR u dinarskoj protivrednosti po srednjem kursu NBS na dan prodaje tokena.

Imajući u vidu da ukupna vrednost digitalne imovine odnosno ukupna vrednost Solar tokena ST_1 koju tokom perioda od 12 meseci izdaje Izdavalac ne prelazi iznos od 3.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije na dan izdavanja, na izdavanje ST_1 primenjuje se Zakon o digitalnoj imovini.

6.1. KARAKTERISTIKE – SOLAR TOKEN 1 (ST_1)

Solar token (ST_1) je digitalni token koji ima odlike finansijskog instrumenta, hartije od vrednosti i to dematerijalizovane obveznice, a koju Investitor može da stekne pod uslovima predviđenim ovim Belim papirom.

Solar token (ST_1) nema odlike akcija ili udela, niti je zamjenjiv za akcije ili udele.

Imaoci Solar tokena (ST_1) u odnosu na Izdavaoca imaju sledeća prava:

- Pravo na isplatu glavnice u nominalnom iznosu** (500 evra u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu NBS za 1 Solar token (ST_1)). Glavnica u nominalnoj vrednosti dospeva delimično, proporcionalno i to:

- a. 33% glavnice istekom pete (5) godine počev od dana prenosa Solar tokena u Blokčejn novčanik Investitora,
- b. 33% glavnice istekom desete (10) godine počev od dana prenosa Solar tokena u Blokčejn novčanik Investitora,
- c. 34% glavnice istekom petnaeste (15) godine počev od dana prenosa Solar tokena u Blokčejn novčanik Investitora, tako da će prvog narednog dana po dospelosti Izdavalac platiti Investitoru glavnicu.

Rokovi za isplatu glavnice se računaju od dana prenosa Solar tokena u Blokčejn novčanik investitora po osnovu uspešno okončane inicijale ponude, bez obzira kada je Investitor kupio/stekao Solar token.

Glavnica će biti isplaćena na dinarski račun Investitora sa koga je izvršeno plaćanje Solar tokena (ST_1) ili na drugi dinarski račun Investitora koji Investitor tokom trajanja Solar tokena (ST_1) dostavi Izdavaocu, i to u dinarskoj protivvrednosti evra na dan dospelosti, po srednjem kursu koji utvrđuje Narodna banka Srbije.

b) **Pravo na isplatu kamate po fiksnoj kamatnoj stopi od 6% godišnje, bruto.** Godišnja kamata dospeva i isplaćuje se svake godine u odnosu na preostali iznos glavnice. Kao datum početka obračuna kamate u svakoj godini uzima se datum koji odgovara danu i mesecu kada su Solar token (ST_1) preneti u Blokčejn novčanik Investitora po osnovu uspešno okončane inicijalne ponude (u daljem tekstu „Dan prenosa“) i kamata se obračunava do dana dospelosti. Kamata će biti isplaćivana Investitorima na dinarski račun Investitora sa koga je izvršeno plaćanje Solar token (ST_1) ili na drugi dinarski račun Investitora koji Investitor tokom trajanja Solar token (ST_1) dostavi Izdavaocu, i to u dinarskoj protivvrednosti evra na dan dospelosti, po srednjem kursu koji utvrđuje Narodna banka Srbije.

U slučaju da bilo koji od dana kada dospeva obaveza plaćanja glavnice ili kamate bude neradni dan za banke u Republici Srbiji, glavnica i kamata će biti isplaćene prvog narednog radnog dana.

Pravo na kamatu ne može trajati duže od predvidjenog Investicionog perioda definisanog Belim papirom. Investicioni period obuhvata vremenski interval od Početka investicionog perioda (dan prenosa digitalnih tokena u Blokčejn novčanik Investitora), do isteka perioda od 15 godina, kao maksimalnog perioda investicije.

- c) **Pravo da svoje Solar Tokene (ST_1) ponudi na prevremen otkup Izdavaocu** u skladu sa tačkom 6.5. ovog Belog papira
- d) **Pravo da svoje Solar Tokene (ST_1) ponudi na prevremen otkup trećem akreditovanom licu** u skladu sa tačkom 6.5. ovog Belog papira

U tabeli je dat primer investicije u 30 ST_1 tokena na period od 15 godina **fizičkog lica**, rezidenta Republike Srbije, **sa obračunatim porezom**.

Godina investicije	Vrednost 30 ST_1 tokena na početku godine	Bruto iznos kamate za godinu investicije	15% iznos stope poreza koji se primenjuje	Ukupna isplata za godinu investicije	Iznos glavnice koji se isplaćuje
1.	15.000	900	135	765	-
2.	15.000	900	135	765	-
3.	15.000	900	135	765	-
4.	15.000	900	135	765	-
5.	15.000	900	135	765	5.000
6.	10.000	600	90	510	-
7.	10.000	600	90	510	-
8.	10.000	600	90	510	-
9.	10.000	600	90	510	-
10.	10.000	600	90	510	5.000
11.	5.000	300	45	255	-
12.	5.000	300	45	255	-
13.	5.000	300	45	255	-
14.	5.000	300	45	255	-
15.	5.000	300	45	255	5.000

NAPOMENA: na primeru iz tabele primenjen je obračun poreza na fizičko lice u skladu sa ovim Belim papirom. Pravna lica su predmet drugačijeg sistema obračunavanja poreza u skladu sa tačkom 9.4. ovog Belog papira.

6.2. PROCES I TOK INVESTIRANJA

Investiranje obuhvata sledeće faze:

- 1) Proces akreditacije lica - Investitora;
- 2) Kupovina i sticanje Solar token ST_1 tokena;
- 3) Isplata kamate Investitorima;
- 4) Isplata glavnice Investitorima;
- 5) Ostvarivanje prava Investitora na Prevremeni završetak investicije;
- 6) Redovan završetak investicije.

Minimalan iznos uplate po Akreditovanom licu je u vrednosti 1 ST_1 tokena odnosno 500 EUR plativo u dinarskoj protivrednosti po srednjem kursu NBS na dan prodaje tokena, a maksimalan iznos odgovara ukupnoj količini ST_1 tokena koji su ponudjeni odnosno maksimalno 1.701.000 EUR u dinarskoj protivrednosti po srednjem kursu NBS na dan prodaje tokena.

Kupovina ST_1 tokena vrši se po principu prvi u vremenu, prvi u pravu, a tokeni će biti preneti u Blokčejn novčanike Investitora u roku od 3 radna dana od datuma proglašenja uspešnosti Inicialne ponude, odnosno u roku od 3 radna dana od dana uplate cene ukoliko se kupovina vrši nakon što je inicialna ponuda proglašena uspešnom.

U Inicialnoj ponudi će moći da učestvuju sva Akreditovana lica, koja prođu Proces akreditacije, u skladu sa tačkom 6.3. ovog Belog papira.

Zainteresovana lica će moći da kupe ST_1 token u nekoliko sledećih koraka:

1. Logovanjem na web stranicu Kompanije www.suncarlitosolar.rs
2. Prolazak kroz Proces akreditacije;
3. Izbor količine ST_1 tokena za kupovinu (maksimalan broj ST_1 tokena koji Akreditovano lice može da kupi odgovaraće broju ST_1 tokena koji su preostali u trenutku kada zainteresovano lice zahteva kupovinu);
4. Generisanje uplatnice za kupovinu ST_1 tokena;
5. Uplata dinarskog iznosa definisanog na uplatnici na poseban račun Kompanije;
6. Prenos tokena u Blokčejn novčanike Investitora u roku od 3 radna dana od datuma proglašenja uspešnosti Inicialne ponude odnosno u roku od 3 radna dana od dana kupovine ukoliko se kupovina vrši nakon što je Inicialna ponuda proglašena uspešnom.

Ne postoji mogućnost da Investitor odustane od izvršene kupovine dok traje Inicialna ponuda.

U slučaju da Inicialna ponuda bude neuspešna, iznos uplaćene cene će biti vraćen Akreditovanom licu u roku od deset radnih dana od dana objavljivanja izveštaja o ishodu Inicialne ponude na stranici Izdavaoca (www.suncarlitosolar.rs). Za sve vreme trajanja Inicialne ponude, novac će se nalaziti na posebnom računu Kompanije koji će biti naveden u instrukcijama za uplatu tokena koje će akreditovanim licima generisati Platforma.

Rezultat ponude će biti objavljen na Internet stranici Kompanije (www.suncarlitosolar.rs), u roku od 24 časa od datuma isteka Inicijalne ponude.

Nakon isteka perioda Inicijalne ponude, pod uslovom da ista bude uspešna, ST_1 tokeni će biti dostupni za kupovinu od strane postojećih Investitora ili novih Akreditovanih lica koja su prošla Proces akreditacije, na isti način kao i ST_1 tokeni kupljeni tokom važenja Inicijalne ponude, sa tim što će tako kupljeni ST_1 tokeni, u roku od 3 radna dana od dana obrade uplate, biti poslati u Blokčejn novčanik Investitora. Cena ST_1 tokena nakon okončanja Inicijalne ponude neće biti niža od EUR 500 u dinarskoj protivrednosti po srednjem kursu NBS, s tim što vrednost takvih tokena zajedno sa svim tokenima koji budu prodati tokom Inicijalne ponude ne može da pređe vrednost od 3.000.000 miliona EUR u dinarskoj protivrednosti po srednjem kursu NBS na dan prodaje tokena.

6.3. PROCES AKREDITACIJE

Izdavalac nije obveznik primene Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma.

Proces akreditacije lica koja kupuju ili stiču tokene se sprovodi u cilju transparentnosti i sigurnosti poslovanja, a proces obuhvata:

1. Utvrđivanje identiteta lica koje se akredituje;
2. Utvrđivanje broja bankovnog računa sa kog se vrši kupoprodaja tokena i na koji se vrše plaćanja po osnovu ostvarenih prava iz digitalnog tokena;
3. Utvrđivanje i povezivanje kripto novčanika sa profilom akreditovanog lica.

Sva zainteresovana lica vrše logovanje na Web stranici Izdavaoca (www.suncarlitosolar.rs) birajući jedan od dva načina logovanja, odnosno koristeći svoje Google ili LinkedIn kredencijale. Nakon uspešnog logovanja, zainteresovana lica prolaze proces akreditacije, koji podrazumeva unošenje podataka iz ličnog dokumenta (lična karta ili pasoš), podatka o prebivalištu, odnosno boravištu, pitanja vezana za status funkcionera, podatke o broju računa sa kog će se izvršiti uplata (slika bankovne kartice) i adresi Blokčejn novčanika. U toku unosa podataka, potrebno je priložiti i kopije dokumentacije kojom se potvrđuju uneti podaci. Identitet zainteresovanog lica se utvrđuje dostavljanjem očitane lične karte, kopije lične karte ili pasoša. Bankovni račun se potvrđuje dostavljanjem dokumenta o platnom računu (slika bankovne kartice) kao i uplati sredstava sa računa koji je dostavljen Izdavaocu. Po okončanju unosa podataka, a nakon što administrator uradi potrebne provere, lica dobijaju status akreditovanog lica.

U slučaju pravnih lica, nakon unošenja potrebnih podataka od strane zakonskog zastupnika ili drugog ovlašćenog lica pravnog lica, administrator će obraditi unete podatke na osnovu javno dostupnih podataka (sajt Agencije za privredne registre odnosno Narodne banke Srbije i sl.). Po obradi podataka, putem email korespondencije pribaviće potrebnu dokumentaciju od pravnog lica.

Obradu predmetnih podataka o ličnosti Kompanija vrši u skladu sa propisima iz oblasti zaštite podataka o ličnosti i tačkom 10 ovog Belog papira.

Ukoliko tokom Investicionog perioda kod Akreditovanog lica dodje do promene prethodno registrovanih podataka (adresa prebivališta/boravišta, broj lične karte, br.bankovnog računa i

dr.) isti će o tome, bez odlaganja, putem web stranice Izdavaoca (www.suncarlitosolar.rs) obavestiti Izdavaoca na način da će u svom profilu promeniti podatke i priložiti dokumente kojim verifikuju promjenjene podatke. Kompanija će u roku od tri radna dana ažurirati podatke te verifikovati akreditaciju Investitora.

6.4. NAČIN PLAĆANJA PO OSNOVU ST_1 TOKENA

ST_1 tokeni se mogu uplatiti isključivo u novcu, u dinarima, prenosom sa bankovnog računa Akreditovanog lica na poseban račun Izdavaoca koji će biti naveden u instrukcijama za uplatu tokena.

U skladu sa članom 34. stav 1. Zakona o deviznom poslovanju plaćanje, naplaćivanje i prenos između rezidenata i između rezidenata i nerezidenata u Republici Srbiji vrši se u dinarima. Pored toga, Odlukom o obavljanju plaćanja u devizama u vezi s transakcijama s digitalnom imovinom je propisano da se plaćanja u Republici Srbiji u vezi s transakcijama s digitalnom imovinom u postupku inicijalne ponude digitalne imovine, odnosno izdavanja te imovine u Republici Srbiji, kao i na sekundarnom tržištu u Republici Srbiji (kada ono bude formirano), uključujući i OTC tržište digitalne imovine, i to između rezidenata, između rezidenta i nerezidenta i između nerezidenata mogu obavljati isključivo u dinarima.

U skladu sa napred navedenim, sva plaćanja u vezi sa ST_1 tokenima, kako od strane Investitora tako i od strane Izdavaoca, će se vršiti isključivo u dinarima.

6.5. RASPOLAGANJE INVESTITORA ST_1 TOKENIMA

Imaoci ST_1 tokena u bilo kojem trenutku trajanja investicije imaju pravo da samostalno odluče da svoje ST_1 tokene ponude na prodaju pod sledećim uslovima:

- **Prodaja drugim licima koja su uspešno akreditovana** – Imači svoje ST_1 tokene prenosi u Blokčejn novčanik kupca, a nakon što utvrdi da se kupac uspešno akreditovao na web stranici. Navedeno je uslov jer u suprotnom Pamatni ugovor neće dozvoliti prenos tokena iz novčanika Imaoca u novčanik kupca. U ovom slučaju Izdavalac tokena će obaveze koje proističu iz ST_1 tokena, a koje nisu isplaćene do datuma prenosa (iz Blokčejn novčanika prodavca u Blokčejn novčanik kupca) nastaviti da isplaćuje novom vlasniku tokena po dospelosti, a u skladu sa rokovima navedenim u ovom Belom papiru. Obaveza prodavca je da o svemu navedenom upozna kupca. Izdavalac ST_1 tokena ne odgovara za bilo kakvu štetu ili posledice koje mogu nastati u slučaju prenosa ST_1 tokena sa Blokčejn novčanika Imaoca na Blokčejn novčanike drugih lica.
- **Ponuda prodaje Izdavaocu** – nakon proteka perioda od 3 godine od prenosa tokena u blokčejn novčanik Investitora, Imač ST_1 tokena može da ponudi Izdavaocu tokene koje poseduje u svom Blokčejn novčaniku na prodaju. Izdavalac zadržava pravo da prihvati ili ne prihvati otkup tokena. U slučaju da Investitor ponudi Izdavaocu tokene koje poseduju u roku kraćem od 3 godine od dana prenosa tokena u blokčejn novčanik Investitora, Izdavalac će, u slučaju da prihvati otkup, zaračunati jednokratnu naknadu u visini od 5% vrednosti tokena za koju će umanjiti vrednost kupoprodaje koju treba da isplati. Transakcija kupoprodaje tokena će se obračunati po srednjem kursu NBS za eure. Procedura transakcije će podrazumevati da prodavac prebací svoje tokene po dobijenom Obaveštenju od strane

Izdavaoca u vezi sa prihvatanjem otkupa u Blokčejn novčanik Izdavaoca u roku od tri dana od datuma prijema Obaveštenja. U roku od tri radna dana od prijema ST_1 tokena u svoj Blokčejn novčanik, Izdavalac će izvršiti uplatu dinarske protivvrednosti po srednjem kursu NBS za evro na dan plaćanja eventualno umanjenu za napred navedenu jednokratnu naknadu prilikom otkupa. Ukoliko Imač propusti period od tri dana za prenos ST_1 tokena u Blokčejn novčanik Izdavaoca, a po osnovu dobijenog Obaveštenja, smatraće se da je odustao od prodaje, te Izdavalac neće biti dužan da isplati iznos naveden u Obaveštenju. Svi ST_1 tokeni koji se otkupe od Imača će po završetku otkupa biti poništeni.

U Republici Srbiji ne postoji platforma za trgovanje digitalnim tokenima, te se ST_1 tokenima može trgovati na OTC tržištu. U slučaju organizovanja platforme za trgovanje digitalnim tokenima, Izdavalac će doneti odluku da li će uključiti ST_1 tokene u trgovanje.

ST_1 token nije zamjenjiv za drugu digitalnu imovinu niti se može steći postupkom "rudarenja"¹¹.

ST_1 tokeni mogu biti preneti i po osnovu pravnog sledbeništva, koje u skladu sa važećim propisima podrazumeva:

- postupak nasledjivanja u slučaju fizičkih lica;
- postupak statusne promene, likvidacije ili slične postupke koje za posledicu imaju preuzimanje prava i obaveza pravnog prethodnika od strane pravnog sledbenika u slučaju pravnih lica.

Pravni sledbenici fizičkih i pravnih lica su dužni da bez odlaganja po pravosnažnosti i izvršnosti akata koje predstavljaju pravni osnov za sticanje svojine na ST_1 tokenima o tome obaveste Izdavaoca i izvrše akreditaciju u skladu sa tačkom 6.3. ovog Belog papira.

ST_1 tokeni mogu biti preneti i u postupku prinudnog izvršenja sudskeih, arbitražnih i ostalih odluka sudova ili nadležnih organa ili drugih izvršnih isprava. U skladu sa propisima o prinudnom izvršenju, Izdavalac će biti u obavezi da postupi po odluci nadležnog organa o načinu sprovodenja izvršenja na ST_1 tokenima. Sticalac koji ST_1 tokene stekne po osnovu postupka prinudnog izvršenja je dužan da izvrši akreditaciju u skladu sa tačkom 6.3. ovog Belog papira.

Izdavalac ne odgovara za bilo kakvu štetu ili posledice koje mogu nastati u slučaju prenosa ST_1 tokena sa Blokčejn novčanika Imača na Blokčejn novčanike pravnih sledbenika ili izvršnih poverilaca.

---

11. Sticanje digitalne imovine učestvovanjem u pružanju usluge računarskog potvrđivanja transakcija u informacionim sistemima koji se odnose na određenu digitalnu imovinu.

7. TEHNIČKI ASPEKTI SOLAR TOKENA ST_1

Solar token je implementiran na Base mreži (<https://www.base.org/>). Kao baza za implementaciju iskorišćen je ERC20 token standard potkrepljen ERC2612 standardom. Osnova razvoja su bile OpenZeppelin implementacije, na koje su dodate funkcionalnosti koje su neophodne za kontrolu trgovine propisane ovim Belim papirom a koje se odnose na mogućnost prenosa ST_1 tokena samo Akreditovanim licima. Adresa pametnog ugovora Solar tokena na Base mreži biće objavljena na stranici Izdavaoca pre početka inicijalne ponude.

Implementacija Solar tokena se razlikuje od ERC20 standardne implementacije u sledećim aspektima.

- Kako bi podatak o tome da li je neki korisnik prošao Proces akreditacije ili ne bio dostupan i na blokčejnu, postoji poseban potporni ugovor za vlasništvo koji pokazuje da li je vlasnik prošao Proces akreditacije (dalje: KYC ključ), koji ispunjava ERC-721 standard osim što:
  - Svaki KYC ključ je jedinstveno serijalizovan na način koji ga nedvosmisleno povezuje sa podacima unetim u procesu akreditacije.
  - KYC ključevi su takvi da ne mogu promeniti vlasništvo od momenta kada su izdati.
  - KYC ključevi su takvi da ih može izdati samo centralni sistem i to isključivo kada je prošla akreditacija.
  - KYC ključevi su takvi da ih u bilo kom trenutku centralni sistem može povući.
  - KYC ključevi su takvi da, jednovremeno, jedan korisnik može imati najviše jedan KYC ključ.
- Oslanjajući se na taj potporni ugovor, Solar token se može isključivo prebaciti onim korisnicima koji imaju KYC ključ. Ako se KYC ključ povuče, a korisnik je vlasnik Solar tokena oni se time zamrzavaju.
- Solar token je pod centralnom kontrolom: postoji nalog koji je pod centralnom upravom Izdavaoca tokena i koji je obezbeđen, a dozvoljava određenom imenovanom blokčejn nalogu da proizvoljno promeni vlasništvo nad tokenima kada to nalaže diktati bezbednosti ili sudska odluka. Ovo je analogno, ali distinktno od EIP-1400.
- Solar token je implementiran tako da sadrži i podatke o stopi amortizacije. Za potrebe ove inicijalne ponude tokena i Belog papira, stopa amortizacije je postavljena na vrednost 0 (nula), odnosno ne računa se.

8. RIZICI

Rizici koji se odnose na Inicialnu ponudu ovog Belog papira, u zavisnosti od uzroka rizika, mogu se podeliti na:

- Poslovni rizici vezani za Izdavaoca;
- Rizici vezani za inicialnu ponudu digitalnih tokena; i
- Tehnološki rizici.

8.1. **POSLOVNI RIZICI VEZANI ZA IZDAVAOCA:**

Rizici koji proizilaze iz poslovanja Izdavaoca se mogu podeliti na:

8.1.1. Rizike vezane sa prekidama u radu i proizvodnji solarne elektrane

Svaka delatnost sa sobom nosi rizike od neočekivanog prekida aktivnosti, pa tako i solarna elektrana može usled određenih tehničkih anomalija da prestane da proizvodi električnu energiju.

Mitigatori ovih rizika pre svega leže u brzom reagovanju, odnosno 24/7 časovnom nadzoru koje treba efikasno da reaguje i otkloni nedostatke. Drugi stepen zaštite jeste u dovoljnoj količini rezervnih delova i raspoloživosti lica zaduženih da na prvi poziv obezbede adekvatnu pomoć i podršku, a što je planirano i budžetirano kroz Ugovor o tehničkom održavanju elektrane. Treći stepen, ali ne zanemarljiv, jeste osiguranje elektrane kako od oštećenja uzrokovanih rizicima vezanim za vremenske nepogode, kradje, uništenja od strane trećih lica, ali i dodatnim osiguranjima koje pokrivaju naknadu štete nastale prekidom u radu odnosno proizvodnji (pokriven period 72 sata proizvodnje koji je procenjen kao period dovoljan da se ponovo uspostavi proizvodnja¹²⁾). Predmetni ugovori o osiguranju će biti zaključeni po početku proizvodnje el.energije te će Izdavalac iste objaviti na internet stranici Kompanije po zaključenju.

Uzimajući u obzir sve navedeno, smatramo da se navedenim rizicima može adekvatno upravljati odnosno da su rizici niskog nivoa.

8.1.2. Rizike vezane za namensku upotrebu sredstava i kompletiranje projekta

Ova grupa rizika uključuje rizik od kompletiranja i završetka projekta, odnosno ulaska projekta u fazu eksplatacije. Osnovni mitigatori rizika leže u činjenici da je partner na ovom projektu preduzeće koje u svojim referencama imaju uspešno realizovane projekte solarnih elektrana u proteklom periodu čime potvrđuju posedovanje specifičnih znanja (know-how) za uspešno kompletiranje projekta.

Takodje, sredstva koja Investitori uplate na poseban račun se namenski troše na osnovu potpisanoг „ključ-u-ruke“ ugovora o izgradnji i plaćanjima po osnovu preseka završenih radova (situacije) u momentu plaćanja. Sva sredstva koja Investitori uplate na poseban račun moraju da stoje na računu do okončanja, odnosno proglašenja ponude uspešnom. Po proglašenju inicijalne ponude (po ovom Belom papiru) uspešnom, a prema dinamici Ugovora o izgradnji,

---

12. <https://www.dunav.com/osiguranje/imovina/osiguranje-imovine-za-poslovne-korisnike/>

sredstva se prenose izvodjačima radova čime se dodatno adekvatno upravlja rizicima vezanim za ovaj segment projekta. Više o ugovoru videti u okviru tačke 4.1.3. ovog Belog papira.

8.1.3. Regulatorni rizik pokretanja proizvodnje solarne elektrane

Promene u zakonodavstvu, a naročito promene u poreskim tretmanima mogu izazvati troškove ili izmene u planiranim aktivnostima.

Osnovni mitigator ovog rizika jeste činjenica da je projekat ishodovao sve potrebne regulatorne dozvole, da poseduje gradjevinsku dozvolu, a da se dozvola za priključenje očekuje u toku 2025. godine. U skladu sa navedenim, ne postoje direktne regulatorne prepreke da se projekat kompletira i da se električna energija proda kupcu. Sama činjenica da se u projekat ulazi sa regulatorno rešenim dokumentima, umanjuje navedeni rizik na prihvatljiv.

U trenutku pisanja ovog Belog papira, Izdavalac nije upoznat sa bilo kakvim planiranim promenama u regulativi koji mogu uticati na sadržaj i ponudu ovog Belog papira.

8.2. RIZICI VEZANI ZA INICIJALNU PONUDU DIGITALNIH TOKENA

Ova grupa rizika obuhvata:

8.2.1. Rizici koji se odnose na inicijalnu ponudu digitalnih tokena

Predmetni rizici obuhvataju pitanja vrednosti tokena kroz vreme eksplatacije i period važenja tokena, zatim cenovne rizike koji tangiraju prihode i rashode elektrane, kao i rizik eventualne promene kursa dinara, odnosno visine inflacije.

Navedeni rizici su u znatnoj meri mitigovani, odnosno upravljeni samom činjenicom da se cena električne energije na tržištu zelene energije ugovara u evrima (EUR), odnosno da se obračunava i plaća prema srednjem kursu NBS za vrednost evra (EUR). Navedenim se obezbedjuje da će vrednost ST_1 tokena ostati očuvana kroz vreme, evidentiranjem svih vrednosti uz valutnu klauzulu.

Prilikom planiranja prihoda i rashoda, biznis plan je uključio rizike vezane za povećanje, odnosno smanjenje vrednosti prihoda i rashoda, te kroz niz stres scenarija odredio koridor očekivanih vrednosti prihoda i rashoda te za zadati koridor obezbedio da vrednost buduće kamate može da bude obezbedjena bez obzira na eventualne cenovne fluktuacije. Modeli poput fiksiranja cena, kupovine ili prodaje fjučers ugovora, odnosno obezbedjenje cenovne predvidljivosti na horizontu eksplatacije projekta, nude dovoljno sigurnosti da se preuzmu navedeni rizici i obezbedi ugovorenna kamata ovim Belim papirom. Uzimajući navedeno, smatramo da su navedeni rizici u potpunosti upravljeni te ih svrstavamo u prihvatljive rizike.

8.2.2. Rizici koji se tiču mogućnosti da se ne iskoriste prava sadržana u tokenu

Ovo je opšti rizik zaduženosti Izdavaoca jer uredno ispunjenje obaveza iz poslovanja i poslovna stabilnost su garancija da će i obaveze prema Investitorima biti izvršene.

Izdavalac će uložiti sredstva u izgradnju solarne elektrane a ostvareni prihod koji će solarna elektrana generisati će koristiti za ispunjenje obaveza prema Imaocima tokena.

Dodatna sigurnost ovog projekta jeste činjenica da Izdavalac pripada odlično pozicionirnoj i likvidnoj grupi povezanih lica (detaljno navedena u okviru tačke 11.1. ovog Belog papira) koja pruža dodatnu sigurnost Investitorima da će projekat i njegova eksplatacija biti završena u roku.

8.3. TEHNOLOŠKI RIZICI

Tehnološki rizici predstavljaju grupu rizika vezanih za tehnologiju koja se koristi pri izdavanju digitalnih tokena i trgovanje digitalnim tokenima. Identifikovani rizici su:

8.3.1. Bezbednosni rizik

Navedeni rizik se odnosi na sigurnosne pretnje odnosno hakerske napade, krađe tokena i/ili zloupotrebu sigurnosnih propusta u Pametnim ugovorima koji mogu ugroziti integritet tokena. Iako ovaj slučaj nije nemoguć, ST_1 token je digitalni token koji funkcioniše u prilično zatvorenom sistemu gde svoju vrednost stvara samo za imaoča tokena, odnosno ne može se obezbediti protivpravna korist od „posedovanja“ tokena ukoliko nije zadovoljen ključ KYC protokola. S tim u vezi, smatramo da je bezbednost tokena visoka, a u eventualnom slučaju da hakeri dođu u posed ST_1 tokena kompromitujući pre svega blokčejn novčanik Imaoča tokena, isti ne bi bili unovčeni, jer Izdavalac ima specifične podatke Imaoča koji ne uključuju samo digitalni token, te pružaju dovoljno sigurnosti da se kompromitovani ST_1 tokeni ponište, a za njih izdaju novi. Ipak, da bi rizike smanjili na najmanju moguću meru, angažovano je nezavisno inostrano preduzeće Composable Security iz Poljske¹³ sa visokim referencama za kontrolu blokčejn pametnih ugovora, te je zatraženo da u sklopu eksterne kontrole oni izvrše testiranje bezbednosnih pretnji. Izveštaj je pokazao da nije postojao niti jedan visoki rizik po bezbednost, dok su ostale uočene pretnje otklonjene u finalnoj implementaciji Pametnog ugovora. Navedenim smatramo da je bezbednost ST_1 tokena značajno viša od ranijih standarda na tržištu Srbije.

8.3.2. Nepravilnost u radu pametnih ugovora

Pametni ugovori su jedan od osnovnih elemenata blokčejna, te njihovo kreiranje u skladu sa zahtevima Izdavaoca predstavlja izvor eventualnih rizika vezanih za njihovo ispravno funkcionisanje. Za potrebe postizanja visokog tehničkog kvaliteta ovog projekta, angažovane su kompanije sa dovoljnim brojem referenci u pisanju ovih ugovora, te je uradena nezavisna revizija pametnih ugovora od strane kompanije Composable Security¹⁴ koja se bavi revizijom bezbednosti pametnih ugovora. Zahtevani izveštaj je pokazao visok stepen kvaliteta pisanog koda angažovanih IT stručnjaka, nepostojanje bezbednosnih pretnji visokog rizika, a uz dodatne preporuke koje je predložila ova kompanija, Pametnom ugovoru je dodatno osigurana ispravnost i funkcionalnost. Ipak, u slučaju bilo kakvih eventualnih nedostataka u funkcionisanju Pametnog ugovora, Izdavalac ima dovoljno evidentiranih podataka, da koriguje nastale nedostatke ili da isti zameni ispravnim Pametnim ugovorom.

¹³ <https://composable-security.com/>

¹⁴ <https://composable-security.com/> - Izveštaj o kontroli blockchain komponente koda.

8.3.3. Gubitak tajnog ključa

Svaki vlasnik Blokčejn novčanika pristupa istom uz pomoć tajnih ključeva. Zato je tzv. "privatni ključ" bitan za funkcionisanje Blokčejn novčanika. Isti je lična privatna stvar svakog vlasnika, te eventualni gubitak vodi direktnom gubitku mogućnosti pristupa i kontrole Blokčejn novčanika, odnosno gubitka celokupne vrednosti koja se nalazi na novčaniku.

Rizik vezan za eventualni gubitak tajnog ključa nije na Izdavaocu ST_1 tokena po ovom Belom papiru, ali razumemo da je sigurnost veoma bitna. S tim u vezi skrećemo pažnju da se lični privatni ključevi adekvatno čuvaju. Ipak, u slučaju gubitka privatnog ključa Blokčejn novčanika naloga koji je posedovao ST_1 token, Izdavalac će pažljivo razmotriti mogućnost zamene starog tokena sa novim, dok eventualna refundacija po osnovu gubitka tajnog ključa nije predmet razmatranja niti kompanija Izdavalac preuzima ikakvu odgovornost za čuvanje privatnih ključeva Blokčejn novčanika akreditovanih lica na ovoj platformi.

Upravljanje rizicima vezanim za tehnologiju koja se koristi pri izdavanju digitalnih tokena i trgovanje digitalnim tokenima zahteva pažljivo planiranje, sigurnosne mere, redovno ažuriranje tehnologije, saradnju sa regulatorima i praćenje najnovijih trendova u blokčejn industriji. Izdavalac i Investitor treba da svedu ove rizike na minimum kako bi postigli uspešno izdavanje i upravljanje digitalnim tokenima.

8.4. ZAKLJUČAK O UKUPNIM RIZICIMA KOJE NOSI IZDAVALAC DIGITALNOG TOKENA

Osnovna motivacija Izdavaoca jeste da tržištu Investitora ponudi validne, proverene, pažljivo odabrane investicije u digitalnu imovinu koja će u svojoj osnovi imati performanse tradicionalnog biznis modela, odnosno tradicionalne delatnosti poslovanja (eng. Tokenized Real Asset / Real-value backed onchain assets model). Iz te osnovne motivacije, a pre pisanja Belog papira za ovaj projekat, Kompanija je uložila sve potrebne napore da na odgovoran i pažljiv način odabere biznis model koji može da odgovori na profitabilan način svim potencijalnim rizicima, te da ulaganje u digitalnu imovinu kroz digitalne tokene bude odgovorno i unosno za vlasnike tokena. Svi predviđeni rizici su osigurani kroz odabir pravih partnera na ovom projektu, kompanija koje već poseduju dokazane reference za dizajn i izgradnju solarnih elektrana na tržištu Srbije, a posao pravljenja web sajta je poveren dokazanoj IT kompaniji sa visokim referencama koja je svoje projekte do sada radila za inostrana tržišta. Iz svega navedenog, **Izdavalac smatra da je ulaganje u ST_1 digitalni token posao niskog rizika sa adekvatnim povratom kapitala.**

Upozorenje: Ulaganje u digitalne tokene koji su predmet Inicijalne ponude predstavlja rizik, uključujući rizik od delimičnog ili potpunog gubitka novčanih sredstava, odnosno imovine. Na ulaganje u digitalne tokene se ne primenjuju propisi kojima se uređuje osiguranje depozita ili zaštita Investitora, kao ni propisi kojima se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga.

Republika Srbija, Komisija za hartije od vrednosti i drugi nadležni organi i organi javne vlasti ne snose odgovornost za bilo koju eventualnu štetu i gubitke koje Investitori i/ili treća lica pretrpe u vezi sa ulaganjem u digitalne tokene koji se izdaju.

9. PORESKI TRETMAN

Analiza poreskog tretmana ST_1 tokena je sačinjena u skladu sa propisima koji su poznati u momentu pisanja Belog papira. Postoji mogućnost da u toku investicionog perioda dodje do promene regulative ili stavova nadležnih organa te poreski režim bude drugačiji od analize u ovom delu Belog papira. Usled navedenog, ukazujemo da svaki pojedinačni Investitor treba samostalno da proveri poreski režim koji se primenjuje na pojedinačni slučaj Investitora.

U ovoj tački Belog papira se pružaju informacije vezane isključivo za ST_1 token koji je predmet ovog Belog papira, te se informacije ne mogu smatrati poreskim savetom. Svaki potencijalni Investitor je dužan da se informe o poreskim obavezama koje mogu nastati sticanjem, držanjem ili raspolaganjem ST_1 tokena što uključuje i informacije u vezi sa poreskim propisima Republike Srbije.

Izdavalac ST_1 tokena ne može da snosi odgovornost za bilo koju poresku obavezu koja nastaje za Investitora.

9.1. **Poreski tretman inicijalnog izdavanja digitalnog tokena**

Poreski propisi R.Srbije ne regulišu primarno izdavanje digitalnog tokena. Ipak, treba imati u vidu Objasnenje Ministarstva finansija iz 2021. godine¹⁵ u vezi sa računovodstvenim vrednovanjem kojim je pecizirano da će računovodstveni tretman digitalne imovine zavisiti od suštine same digitalne imovine, odnosno od prava koja ona sadrže, opisana kroz Beli papir. Shodno navedenom, ako se primarnom emisijom izdaju digitalni tokeni koji se po svojoj sadržini (suštini) mogu upodobiti instrumentu sopstvenog ili pozajmljenog kapitala, njihova vrednost se evidentira u bilansu stanja, a ne bilansu uspeha. Iz poreske perspektive, navedeno znači da izdavanje ST_1 tokena za Izdavaoca neće generisati prihod, pa samim tim neće postojati ni poreska obaveza za Izdavaoca po tom osnovu. Analogno ovom, pošto se ST_1 token može upodobiti instrumentu sopstvenog ili pozajmljenog kapitala putem primarne emisije ne rezultira ni poreskom obavezom za Investitora, imaoča ST_1 tokena.

Istovremeno, primarno izdavanje tokena koji se po svojoj suštini mogu upodobiti instrumentu sopstvenog ili pozajmljenog kapitala nije predmet oporezivanja PDV-om, budući da ne predstavlja isporuku dobara/usluga uz naknadu u smislu Zakona o porezu na dodatu vrednost.

9.2. **Poreski tretman prinosa od tokena**

Plaćanje glavnice vrednosti ST_1 tokena od strane Izdavaoca nije predmet oporezivanja niti za Izdavaoca, niti za Investitora.

Isplata kamata od ST_1 tokena je predmet oporezivanja. Pravo Investitora na isplatu glavnice i kamate, ST_1 tokenu daje obeležja dužničkih tokena koje je, za potrebe primene poreskih propisa, moguće upodobiti sa dužničkim hartijama od vrednosti, čime se prihod koji ostvaruje Investitor može kvalifikovati kao kamata, a u zavisnosti da li je Investitor fizičko ili pravno lice, poreski režim je sledeći:

---

¹⁵ [Објашњење уvezиса рагу нововодственим признавањем, вредновањем и начином књижења дигиталне имовине у пословним књигама обveznika.](#)

9.3. Poreski tretman kamate kada je Investitor fizičko lice

U skladu sa čl. 61. st.1 Zakona o porezu na dohodak građana, prihodom od kapitala smatraju se, izmedju ostalog, kamata od dužničkih i sličnih hartija od vrednosti, te shodno tome, svaka isplata kamate tokom investicionog perioda se oporezuje porezom na prihode od kapitala po stopi od 15%.

Iako je obveznik ovog poreza primalac prihoda (kamate) - Investitor vlasnik ST_1 tokena, Izdavalac tokena je dužan da u skladu sa čl. 99. st. 1. tač. 3) Zakona o porezu na dohodak građana u ime i za račun primaoca prihoda – Investitora u momentu isplate obračuna i plati navedeni porez po odbitku, nakon čega Izdavalac ST_1 tokena Investitoru fizičkom licu isplaćuje neto iznos kamate. Prihod od ST_1 tokena ne ulazi u osnovicu godišnjeg poreza na dohodak građana, što znači da je plaćeni porez po odbitku konačna obaveza za primaoca – fizičko lice.

Posmatrano iz ugla Izdavaoca tokena, isplaćena kamata je trošak poslovanja, koji se u skladu sa čl. 19. st.1. Zakona o porezu na dobit pravnih lica priznaje kao rashod, odnosno ne oporezuje se porezom na dobit.

9.4. Poreski tretman kamate kada je Investitor pravno lice

Ukoliko je primalac prihoda – kamate rezidentno pravno lice, takav prihod će biti uključen u oporezivu dobit Investitora i u skladu sa čl. 39. Zakona o porezu na dobit pravnih lica oporezovan po stopi od 15%.

Posmatrano iz ugla Izdavaoca tokena, isplaćena kamata je trošak poslovanja, koji se u skladu sa čl. 19. st.1 Zakona o porezu na dobit pravnih lica priznaje kao rashod, odnosno ne oporezuje se porezom na dobit.

9.5. Poreski tretman otuđenja tokena

U skladu sa Zakonom o porezu na dohodak građana i Zakonom o porezu na dobit pravnih lica, otuđenja digitalne imovine, uključujući tokene koji imaju karakteristike finansijskih instrumenata, može pod određenim uslovima za posledicu imati realizaciju oporezivog kapitalnog dobitka i to:

9.5.1. Otuđenje ST_1 tokena kada je Investitor fizičko lice ili preduzetnik

U skladu sa čl. 72. st.1 tačka 6) Zakona o porezu na dohodak građana, fizičko lice (rezident) ili preduzetnik može realizovati kapitalni dobitak otuđenjem digitalnog tokena pod uslovom da je razlika između cene po kojoj prodaje token i cene po kojoj ga je stekao pozitivna. Prodajnom cenom se smatra ugovorena cena, a ako je ugovorena cena niža od tržišne, prodajnu cenu utvrđuje nadležni poreski organ. Stopa poreza na kapitalni dobitak iznosi 15%.

Čl. 72a st.1. tačka 5) Zakona o porezu na dohodak građana predviđa izuzetak od navedenog pravila, za slučaj da investitor otudi token nakon 10 godina od sticanja, nema obavezu po osnovu poreza na kapitalne dobitke.

U skladu sa čl. 78. Zakona o porezu na dohodak građana, ostvareni kapitalni dobitak Investitor može prebiti sa prethodno ostvarenim kapitalnim gubitkom. Ukoliko je kapitalni gubitak veći od

kapitalnog dobitka, razlika se može prenositi u narednih pet godina i prebijati na račun budućih kapitalnih dobitaka.

Investitor koji je otuđio ST_1 token i ostvario kapitalni dobitak može, u skladu sa članom 79a Zakona o porezu na dohodak građana da ostvari poresko oslobođenje u visini od 50% poreza na kapitalni dobitak ukoliko u roku od 90 dana od otuđenja ST_1 uloži tako ostvarena sredstva u (a) osnovni kapital privrednog društva koje je rezident Srbije ili (b) u kapital investicionog fonda osnovanog u skladu sa domaćim propisima pri čemu je nužno da se centar poslovnih i investicionih aktivnosti takvog entiteta nalazi na teritoriji Srbije. Neophodno je i da privredno društvo u koje su sredstva uložena ne smanjuje kapital u toku godine u kojoj je ulaganje registrovano, niti tokom naredne dve godine. U suprotnom, Investitor koji je token prodao gubi pravo na prethodno ostvareno oslobođenje i mora o tome obavestiti nadležni poreski organ. Dodatno, ukoliko opisano ulaganje bude izvršeno nakon proteka roka od 90 dana od prodaje digitalnog tokena, ali pre isteka roka od 12 meseci od prodaje, umesto oslobođenja, Investitor će imati pravo na povraćaj 50% plaćenog poreza na kapitalni dobitak.

9.5.2. Otuđenje ST_1 tokena kada je Investitor domaće pravno lice

U skladu sa čl. 27. st.1. tačka 5) Zakona o porezu na dobit pravnih lica, ukoliko je ST_1 token otuđio Investitor koji je pravno lice, Investitor ostvaruje kapitalni dobitak pod uslovom da nije reč o licu koje ima dozvolu za pružanje usluga vezanih sa digitalnom imovinom, i koje je takvu digitalnu imovinu nabavilo za potrebe dalje prodaje u okviru obavljanja usluga povezanih sa digitalnom imovinom. Dakle, ukoliko nije reč o *ad hoc* otuđenju, neće biti reči o kapitalnom dobitku, već o prenosu koji je učinjen u okviru obavljanja delatnosti pružanja usluga povezanih sa digitalnom imovinom.

Ukoliko je reč o *ad hoc* prenosu, kapitalni dobitak nastaje ukoliko je razlika između prodajne cene ST_1 tokena i njegove nabavne cene pozitivna. Zakon o porezu na dobit pravnih lica nabavnu cenu određuje kao cenu koju prodavac – Investitor dokumentuje kao stvarno plaćenu. Prodajnom cenom se smatra ugovorena cena. Ukoliko se prodaja vrši povezanom licu, prodajnom cenom smatra se tržišna cena ukoliko je ugovorena cena niža od tržišne. Tako utvrđen kapitalni dobitak uključuje se u oporezivu dobit i oporezuje se porezom na dobit pravnih lica po stopi od 15%.

U slučaju Investitora koji je pravno lice, čl. 30b Zakona o porezu na dobit pravnih lica predviđen je poreski podsticaj, kojim se kapitalni dobitak realizovan prenosom uz naknadu digitalne imovine, oslobađa od oporezivanja, ukoliko obveznik sredstva koja ostvari njegovom prodajom uloži u istoj kalendarskoj godini u osnovni kapital rezidentnog obveznika ili investicionog fonda osnovanog u skladu sa domaćim propisima. Da bi prodavac digitalnog tokena – Investitor ostvario pravo na opisani poreski podsticaj, neophodno je da se centar poslovnih, odnosno investicionih aktivnosti entiteta u čiji kapital su sredstva uložena nalazi na teritoriji Republike Srbije.

Investitor može kapitalni dobitak prebiti sa kapitalnim gubitkom koji je ranije realizovan, tako da obaveza postoji samo u odnosu na razliku koja preostane nakon prebijanja (ukoliko je kapitalni dobitak veći od kapitalnog gubitka). Ipak, poreski obveznik neće imati to pravo u slučaju da je koristio prethodno navedeni poreski podsticaj.

9.6. PDV tretman otuđenja tokena

Kada je reč o PDV tretmanu otuđenja tokena, od značaja je Mišljenje Ministarstva finansija br.011-00-29/2022-04 od 31.januara 2022.godine, kojim Ministarstvo finansija razlikuje PDV tretman tokena u zavisnosti od prava koja navedeni tokeni daju svojim imaočima. U slučaju prenosa tokena čije posedovanje imaoču omogućava ostvarivanje određenih prava u odnosu na izdavaoca, Ministarstvo finansija njihov PDV tretman upodobljava PDV tretmanu koji je propisan za promet udela i hartija od vrednosti. Shodno tome, promet tokena koji se po svojim karakteristikama mogu upodobiti finansijskim instrumentima oslobođen je PDV-a, a bez prava na odbitak prethodnog poreza u skladu sa čl.25. st. 2. tačka 5) Zakona o PDV. U skladu sa navedenim, otuđenje ST_1 tokena ne podleže plaćanju PDV-a.

9.7. Porez na prenos apsolutnih prava

Prenos digitalnih tokena, pa i ST_1 tokena, uz naknadu nije predmet poreza na prenos apsolutnih prava, jer postojeći propisi navedeno ne regulišu niti se Ministarstvo finansija o tom pitanju izjašnjavalo u svojim mišljenjima. Treba imati u vidu i pravo poreskih organa da primene pravila sadržana u čl.9 Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji , koje bi imalo za cilj da se uzme u razmatranje ekonomski priroda ST_1 tokena, a koje bi zbog ekonomskog suština za rezultat imala upodobljavanje prenosa ST_1 tokena, kao investicionog tokena, prenosu akcija, udela i drugih hartija od vrednosti, koji prenosi nisu predmet oporezivanja porezom na prenos apsolutnih prava.

10. ZAŠTITA PODATAKA O LIČNOSTI

Prilikom izdavanja ST_1 tokena, kao i transakcija sa ST_1 tokenom, Izdavalac će prikupljati podatke o ličnosti u svemu u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, podzakonskim aktima, usvojenim standardima i međunarodnim propisima primenjivim na delatnost Izdavaoca. Ovom tačkom Belog papira Izdavalac obaveštava Investitore o svrhama obrade podataka o ličnosti, pravnim osnovima za obradu podataka o ličnosti, pravima lica na koja se lični podaci odnose i drugim pitanjima vezanim za zaštitu podataka o ličnosti.

10.1. Rukovalac

Izdavalac će u postupku izdavanja ST_1 tokena i povodom transakcija sa ST_1 tokenom obradivati podatke o ličnosti. Izdavalac, kao rukovalac podacima o ličnosti koji određuje svrhu i način obrade ispunjava sve obaveze i poštuje sve odredbe i principe sadržane u Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti, drugim zakonskim i podzakonskim aktima, u skladu sa dostignutim standardima u oblasti zaštite podataka o ličnosti.

U svojstvu rukovaoca, Izdavalac obrađuje podatke o ličnosti na ispravan i jasan način, pri čemu se podaci o ličnosti prikupljaju i obrađuju za tačno i usko određene namene, tako što se obrađuju samo podaci o ličnosti koji su neophodni za ostvarenje isključive svrhe za koju se prikupljaju i obrađuju, a tako prikupljeni podaci se čuvaju samo ukoliko je to neophodno za ostvarenje svrhe obrade, ukoliko je to zahtevano posebnim propisima i samo u skladu i u meri određenoj pozitivnim propisima.

Izdavalac preduzima mere da podaci o ličnosti budu tačni pri čemu obezbeđuje pravo na ispravku ili brisanje netačnih podataka o ličnosti. Izdavalac se stara o bezbednosti podataka o ličnosti tako što sprovodi mere da zaštiti podatke od gubitka, uništenja, oštećenja, kao i od neovlašćenog pristupa podacima ili nezakonite obrade podataka i to preduzimanjem svih neophodnih mera i poštovanjem zakonskih obaveza i dostignutih standarda u oblasti zaštite podataka o ličnosti.

10.2. Vrste podataka o ličnosti

Kako bi sve aktivnosti u vezi ST_1 tokena izvršio u skladu sa zakonima i interesima Investitora, Izdavalac će pored drugih podataka obradivati i podatke o ličnosti i to: ime i prezime, adresa prebivališta i boravišta, zemlja, mesto i datum rođenja, JMBG, broj lične isprave, politička eksponiranost, pol, i-mejl adresu i kontakt telefon (podaci neophodni za kontakt i komunikaciju), broj računa u banci i adresu digitalne imovine. Posebne vrste podataka o ličnosti iz člana 17. stav 1. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti se ne obrađuju.

U slučaju da se u procesu akreditacije javi pravno lice, podaci koji se obraduju se odnose na: poslovne podatke – poslovno ime kompanije, pravna forma, adresa, grad, poštanski broj, matični broj kompanije, PIB, podaci o vlasničkoj strukturi (u skladu sa regulativom do konačnog vlasnika fizičkog lica), podaci o sedištu kompanije, kontakt podaci, šifra delatnosti i delatnost, te podaci o ličnosti za zastupnika: ime i prezime, adresa prebivališta i boravišta, zemlja, mesto i datum rođenja, JMBG, broj lične isprave, i dr.

10.3. Svrha obrade i pravni osnov za obradu podataka o ličnosti

Izdavalac obrađuje podatke o ličnosti kako bi mogao da odgovori na upite lica zainteresovanih za ST_1 token, radi sproveđenja radnji pre zaključenja ugovora sa potencijalnim investitorima, kao i radi izvršenja obaveza u skladu sa zaključenim ugovorima i zakonima. Pored toga Izdavalac obrađuje podatke o ličnosti u cilju sprovođenja marketinških aktivnosti, radi ispunjavanja obaveza u skladu sa zakonima, te sprečavanje prevara i pranja novca i finansiranja terorizma.

10.4. Obrada podataka o ličnosti radi preduzimanja radnji pre zaključenja i izvršenja ugovora

Kada potencijalni investitor iskaže interesovanje za ST_1 token, potrebno je da putem web stranice Izdavaoca izvrši logovanje na jedan od dva ponudjena načina, odnosno uz pomoć Google naloga ili naloga sa platforme LinkedIn. Nakon uspešnog logovanja, potencijalni investitor prolazi proces akreditacije, bliže pojašnjen u tački 6.3 ovog Belog papira, u kojem unosi svoje lične podatke. Navedeni podaci su potrebni radi kontaktiranja u vezi daljeg postupka sticanja ST_1 tokena.

Nakon uspešno završenog procesa akreditacije lica zainteresovanog za sticanje ST_1 tokena, a u cilju kompletiranja transakcije kupovine ST_1 tokena, Investitor prolazi i kroz proces povezivanja Blokčejn novčanika na Platformi. U cilju povezivanja Blokčejn novčanika ne prikupljaju se podaci o ličnosti.

U cilju izvršenja transakcije kupovine, Investitor unosi željeni broj tokena, s tim što je 1 minimalni broj tokena, a maksimalni broj je određen ukupnom emisijom tokena u skladu sa ovim Belim papirom. Platforma generiše email sa podacima o transakciji, broju tokena i ceni po tokenu, te isti šalje na opredeljeni email kontakt. U ovom procesu se koriste podaci koje je klijent naveo u toku procesa akreditacije.

Kupovinom ST_1 tokena, Investitor stupa u ugovorni odnos sa Izdavaocem i navedeni podaci o ličnosti su potrebni radi ispunjenja obaveza iz takvog ugovornog odnosa, te ukoliko ih investitor ne dostavi Izdavalac neće biti u mogućnosti da stupi u ugovorni odnos, kao ni da izvrši svoje obaveze koje proističu iz takvog ugovornog odnosa.

10.5. Obrada podataka o ličnosti u marketinške svrhe

Sa vremena na vreme Izdavalac želi da obaveštava fizička i pravna lica putem različitih sredstava komunikacije, kao što su i-mejl, telefon ili tekstualne poruke, o svojim proizvodima, novim uslugama i slično. U ovu svrhu Izdavalac obrađuje podatke o ličnosti kao što su ime i prezime, i-mejl adresa ili broj telefona i to samo i isključivo na osnovu pristanka lica na koje se podaci odnose.

U svakom trenutku dati pristanak se može opozvati slanjem i-mejla na adresu suncarlitoelektrane@gmail.com. Promena nastala usled povlačenja pristanka biće realizovana u roku od 2 radna dana od dana upućenog zahteva zbog tehničkih zahteva koje je potrebno ispuniti kako bi se promena izvršila.

10.6. Obrada podataka o ličnosti radi ispunjenja zakonskih obaveza

Izdavalac ima brojne zakonske obaveze prema organima i organizacijama koje mora da ispuni kako bi poslovao u skladu sa važećim propisima. Radi ispunjavanja ovih obaveza Izdavalac vrši obradu podataka o ličnosti radi dosledne primene zakona i propisa koji regulišu sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, odgovaranja na zahteve državnih organa, radi sprovodenja obaveznih procedura za sprečavanje prevara u poslovanju i slično. Radi ispunjenja ove svrhe Izdavalac može obrađivati podatke o ličnosti.

10.7. Obrada podataka o ličnosti na osnovu legitimnog interesa Izdavaoca ili trećeg lica

Izdavalac obraduje podatke o ličnosti kada je to neophodno u cilju ostvarivanja legitimnih interesa Izdavaoca ili trećeg lica i to samo kada takav legitimni interes preteže nad interesima, pravima i slobodama lica na koje se ti podaci odnose. Podaci o ličnosti obrađuju se na osnovu legitimnog interesa Izdavaoca ili trećeg lica kada je to potrebno radi:

- unapređenja procesa poslovanja i razvoja novih i postojećih usluga;
- zaštite poslovanja;
- sprečavanja prevarnih radnji;
- obezbeđivanja sigurnosti podataka;
- odgovaranja na upite putem kontakt forme na platformi Izdavaoca;
- ispunjavanja zahteva u postupku pred nadležnim organima.

10.8. Primaoci podataka o ličnosti

U svom poslovanju Izdavalac, radi ostvarivanja svrha obrade, kao i zbog ispunjavanja svojih ugovornih i zakonskih obaveza, deli podatke o ličnosti sa različitim primaocima i obrađivačima.

Obradivači i primaoci podataka o ličnosti mogu biti:

- zaposleni kod Izdavaoca;
- entiteti koji pružaju računovodstvene usluge;
- revizori;
- advokati;
- državni organi i organizacije kada je to zakonska obaveza;
- treća lica koja pružaju usluge Izdavaocu iz oblasti analize sprečavanja prevarnih radnji.

Lica koja primaju podatke o ličnosti primaju te podatke u skladu sa njihovim internim propisima, organizacionim i tehničkim merama i procedurama i obavezana su ugovorima o poverljivosti i zaštiti podataka, osim kada takva obaveza proističe iz obaveznih zakonskih odredbi.

10.9. Prenos podataka o ličnosti izvan Republike Srbije

Izdavalac može da vrši prenos podataka o ličnosti koje obrađuje u države za koje je utvrđeno da obezbeđuju primereni nivo zaštite u skladu sa propisima Republike Srbije i odlukama nadležnih organa ili druge zemlje uz primenu odgovarajućih mera zaštite (standardne ugovorne klauzule, obavezujuća poslovna pravila).

10.10. Prava lica u vezi podataka o ličnosti

U skladu sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, lica na koja se podaci o ličnosti odnose imaju brojna prava i Izdavalac će svakom takvom licu na zahtev omogućiti ostvarivanje prava u zakonski predviđenim rokovima koje takvo lice ima u skladu sa navedenim zakonom, i to pravo na pristup, pravo na ispravku, pravo na brisanje, pravo na ograničenje obrade, pravo

na prenos, pravo na prigovor, pravo na obaveštenje u slučaju povrede, te pravo na podnošenje pritužbe.

10.11. Period čuvanja prikupljenih podataka o ličnosti

Izdavalac čuva podatke o ličnosti sve dok postoji svrha za koju se ti podaci obrađuju. Generalno, podatke o ličnosti Izdavalac čuva za vreme trajanja poslovnog odnosa. Određene podatke o ličnosti Izdavalac čuva i nakon okončanja poslovnog odnosa radi ispunjenja zakonskih obaveza koje Izdavalac ima u skladu sa propisima. Podatke o ličnosti koji se obrađuju isključivo po osnovu pristanka, Izdavalac obrađuje u skladu sa svrhom zbog koje su prikupljeni i sve dok pristanak lica na koje se podaci odnose ne bude povučen.

10.12. Kontakt podaci rukovaoca

Povodom ostvarivanja svojih prava u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, lica mogu kontaktirati Izdavaoca pisanim putem na adresu registrovanu kod Agencije za privredne registre R.Srbije ili putem adrese za prijem elektronske pošte suncarlitoelektrane@gmail.com.

11. DODATNE INFORMACIJE

11.1. POVEZANA LICA

Lica povezana sa Izdavaocem:

- Token Invest DOO Beograd, Cara Romanova br. 6, MB 22025228, 100% vlasnik Izdavaoca;
- Đorđe Marković, JMBG 1111982800307, 100% udela u Token Invest doo;

Stvarni vlasnik Izdavaoca je Đorđe Marković.

Po osnovu Đorda Markovića, stvarnog vlasnika Izdavaoca, sledeća pravna lica su povezana sa Izdavaocem:

- Klasik gradnja doo Novi Sad, Bulevar patrijarha Pavla br. 85, MB 21648264, direktor i vlasnik sa 100% udela;
- Klasik gradnja 011 doo Beograd-Voždovac, Bulevar oslobođenja br. 205, MB 21652148, poseduje 49% udela;
- Klasik invest doo Novi Sad, Bulevar patrijarha Pavla br. 85, MB 21480444, direktor i vlasnik sa 100% udela;
- Industrija mesa Marković doo Obrovac, Vojvođanska br. 55, MB 21003611, direktor i vlasnik sa 100% udela;
- Dijagonala ESPRO BP doo za proizvodnju, trgovinu i usluge export import Obrovac, Vojvođanska br. 55, MB 20786752, direktor;
- Dijagonala Solar doo Novi Sad, Bulevar patrijarha Pavla br. 85, MB 21964093, direktor i vlasnik 50% udela.
- SunCarlito Gamma DOO Subotica, Štrosmajerova br. 6, MB 21842311, Izdavalac vlasnik 100% udela.

11.2. IZJAVE ODGOVORNIH LICA

Preduzevši sve potrebne mere, izjavljujemo da su, prema našim saznanjima, informacije u Belom papiru u skladu sa činjenicama, kao i da nisu izostavljene činjenice koje bi mogle da utiču na istinitost i potpunost informacija u Belom papiru. Izjavljujemo da su informacije sadržane u ovom Belom papiru tačne i potpune.

- Đorđe Marković, direktor, JMBG 1111982800307

11.3. PRIMENJIVI PROPISI I NADLEŽNOST SUDOVA

Merodavno je pravo Republike Srbije. Svi sporovi će biti rešeni mirnim putem, a u slučaju da do mirnog rešenja spora ne dođe, rešavanje spora će biti povereno stvarno nadležnom sudu u Beogradu.

Izdavalac Belog papira:

SunCarlito doo Bačka Palanka, Obrovac, ul. Vojvođanska 55, 21423 Obrovac
MB 21842281

Kontakt telefon: +381 (0)64 84 023 84

Mejl adresa: suncarlitoelektrane@gmail.com

Lice odgovorno za tačnost i potpunost informacija u Belom papiru:

Đorđe Marković, direktor Društva.